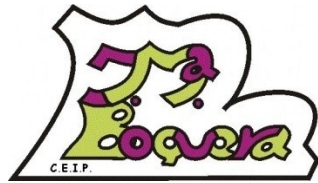




**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

PLA DE CONVIVÈNCIA

COL·LEGI JOSÉ Mª BOQUERA



ÍNDEX

1.- Procediment d'actuació orientat a la prevenció i a aconseguir un adequat clima en el centre. mecanismes i procediments de detecció, correcció, seguiment i avaluació de les actuacions.

1.1.- Anàlisi del context escolar i social

1.1.1.- Anàlisi de l'entorn

1.1.2.- Recursos del centre

1.1.3.- Organització del centre

1.1.4.- Situació actual de la convivència en el centre

1.1.5.- Comportaments problemàtics més comuns en el centre

1.1.6.- Factors que afavorixen o obstaculitzen les relacions de convivència en la comunitat educativa.

1.2.- Objectius

1.2.1.- Objectius generals

1.2.2.- Objectius específics

1.3.- Continguts actitudinals

1.4.- Estratègies metodològiques

1.4.1.- Actuacions

1.4.2.- Accions per a afavorir un clima de convivència al centre

1.4.3.- Recursos humans i personal responsable

1.4.4.- Temporalització de les actuacions

1.4.5.- Tècniques i estratègies utilitzades

1.4.6.- Recursos materials

1.5.- Normes de convivència del centre

1.5.1.- Normes que regulen la convivència en l'aula i en el Centre

1.5.2.- Normes que regulen la cura i utilització dels materials i instal·lacions de l'aula i espais comuns del Centre

1.5.3.- Normes que regulen l'activitat acadèmica i el treball en l'aula

1.5.4.- Normes que regulen la realització d'activitats fora del Centre (complementàries i extraescolars)

1.5.5.- Normes que regulen la realització d'activitats fora del Centre

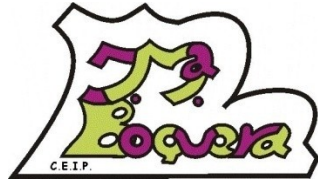
1.6.- Avaluació

2.- Estratègies de prevenció



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

3.- Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten lleument la convivència escolar

3.1.- Recollida d'informació sobre el fet

3.2.- Pronòstic inicial de la situació

3.3.- Propostes de mesures i/o actuacions pertinents (individualitzades i col·lectives)

3.4.- Comunicació a la família

4.- Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten greument la convivència escolar

4.1.- Accions

4.2.- Elaboració d'informe individualitzat

5.- Model d'actuació davant situacions de possible bullying

5.1.- Perfils

5.1.1.- Perfil de l'agressor

5.1.2.- Perfil de la víctima

5.2.- Protocol d'actuació davant una situació d'assetjament

5.3.- Actuacions immediates de caràcter urgent

5.4.- Actuacions de caràcter general

5.5.- Pla d'actuació

5.6.- Seguiment del pla d'actuació

6.- Procediment si no es confirma la situació d'assetjament

7.- Procediments d'intervenció davant supòsits de violència escolar.

8. - Protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

9. – Protocol d'acollida d'alumnat nouvingut, especialment desplaçat.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

ACTA D'APROVACIÓ DEL CONSELL ESCOLAR

Na, JOSEFINA ALMELA GOMIS com a DIRECTORA del “CEIP JOSÉ Mª BOQUERA OLIVER” CARCAIXENT.

CERTIFIQUE: Que en la reunió del Consell Escolar d'aquest centre, celebrada el dia **7 de DESEMBRE de 2022** es va, donar per **APROVAT** per **UNANIMITAT**, el present **PLA DE CONVIVÈNCIA ESCOLAR**.

CARCAIXENT, 7 de desembre de 2022.

JOSEFINA ALMELA GOMIS
DIRECTORA.

PLA DE CONVIVÈNCIA DE CENTRE

1.- PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ ORIENTAT A LA PREVENCIÓ I A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EN EL CENTRE. MECANISMES I PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ, CORRECCIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE LES ACTUACIONS.

Entenem la convivència com la relació entre els membres d'una comunitat. Una bona convivència exigeix el respecte mutu i l'acceptació d'unes normes comuns, d'altres opinions i estils de vida i la resolució, per mitjans no violents, de les tensions i disputes.

Pensem que l'educació en la convivència és un objectiu fonamental del procés educatiu. Aprendre a respectar, a tindre actituds positives, a creure en el consens i el diàleg ha de ser una prioritat per a tota la comunitat escolar.

La convivència és un procés que afavorix les relacions interpersonals però que pot generar conflictes entre les persones. El conflicte no està en sí mateix, sinó en la forma en què es gestiona i es resol.

Per a educar en la convivència, cal seguir incidint en els valors fonamentals com ara, la tolerància, la solidaritat, la participació, la democràcia, el respecte pels drets humans, al medi ambient, a la igualtat d'oportunitats i al valor de l'equitat.

En esta tasca estem tots implicats, professorat, pares i mares, alumnat, administracions i la societat, en general.

Línies d'actuació

- El centre educatiu , en el seu conjunt, integrarà en el seu funcionament el valor de la convivència, és a dir, afavorirà un bon clima social, el respecte, la tolerància i la solució constructiva dels conflictes.

- L'equip directiu serà l'encarregat d'articular les mesures necessàries per a gestionar esta convivència.

- Es potenciarà la comunicació entre tots els agents educatius, la inspecció, les famílies i d'altres professionals que intervenen en el centre.

- Cada un dels agents educatius assumirà la seua part de compromís en la tasca d'afavorir la convivència.

- L'enfocament cap a la convivència serà positiu i prioritzant la prevenció.

- La Comissió de convivència formada per mestres i pares, es reunirà normalment una vegada trimestralment i en aquesta s'exposarà i es donarà solució als casos dels alumnes que tinguen un cúmul de faltes reiterades.

- Es dissenyarà un Pla d'actuació en el centre tenint en compte la realitat del centre i del seu entorn.

- S'avaluaran i seguiran les actuacions realitzades i es revisaran aquelles que es consideren prioritàries en cada moment.

- Les accions bàsiques les resumim en: comunicació, cooperació, gestió democràtica de les normes, expressió positiva d'emocions i resolució constructiva de conflictes.

- Les mesures correctores que s'adopten tindran caràcter recuperador, educador i reparador, i tindran en compte la situació personal, social i familiar de les persones implicades, no atemptant mai contra la integritat física i la dignitat d'aquestes.

- Abans d'iniciar un procés corrector es parlarà i dialogarà amb les parts implicades.

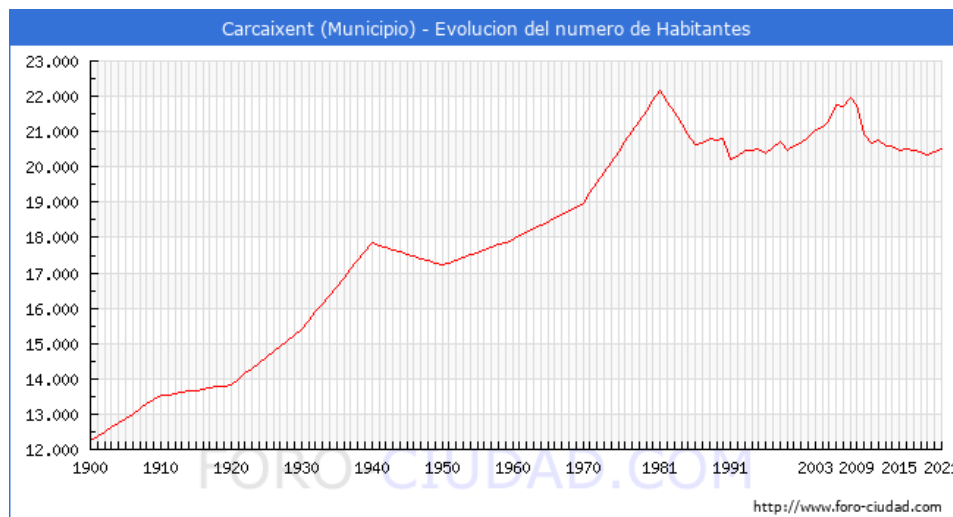
CARACTERÍSTIQUES DEL CENTRE

1. UBICACIÓ

1.1 SITUACIÓ AL BARRI.

L'escola CEIP JOSE M^a BOQUERA OLIVER es troba situada a la ciutat de Carcaixent, a la comarca de la Ribera Alta, més concretament al barri de Quatre Camins, al carrer

Sebastián Hernández. Actualment, Carcaixent compta amb un cens de població de 20494 habitants (1 de Gener 2021) - Font: INE). Les festes locals es celebren en el mes d'octubre, en honor de la Verge d'Aigües Vives.



El terme municipal es situa entre el riu Xúquer, la Vall d'Aigües Vives i les Muntanyes del Convent. Pel que fa a l'orografia, cal dir que és regada pel riu Xúquer i pels seus afluents Magre, Verd i Barxeta, i també per la Reial Sèquia de Carcaixent. El terme és majorment pla, i s'estén per la unitat geogràfica que forma la vall del Xúquer, que es transforma a partir de la ciutat cap a l'est, en un terreny muntanyós amb la serra de Corbera i la de les Agulles.

Pel que fa a l'agricultura i economia, va ser fonamental la introducció del taronger al 1781, que va revolucionar l'agricultura i va marcar la seva posterior evolució. Carcaixent per tant, es convertí en eixe moment, en el bressol de la taronja.

L'agricultura era l'activitat més important fins fa poc temps. Basada en el monocultiu i comerç de la taronja (des del segle XIX). Però a partir dels 60 del passat segle, es va produir una crisi important i l'agricultura va entrar en un període de recessió. En aquests moments es pot dir que es troba en una fase de transformació.

Pel que fa a la indústria, aquest sector secundari està dedicat majoritàriament a la transformació dels cítrics, i també hi ha tèxtil, fabricació de mobiliari auxiliar, etc.

Actualment, més de dos terços de la població activa treballen en el sector serveis, sector que s'ha vist incrementat per la creació del Centre Comercial Ribera del Xúquer, una gran superfície comercial que augmenta la disponibilitat de béns de consum que abans calia adquirir en altres zones. No obstant això, el nou centre comercial ha sigut vist també com una amenaça per al comerç local.

Carcaixent, compta amb un extens i ric patrimoni cultural i monumental, amb edificis tant emblemàtics, com ara: Palau de la Marquesa de Montortal, l'Ermita de Sant Roc, Convent d'Aigües Vives, Magatzem de Ribera o el Mercat, entre altres.

El CEIP Jose Mª Boquera Oliver, és un centre educatiu públic, depenent de la Conselleria de Educació, Investigació, Cultura i Esport, de la Generalitat Valenciana, i al llarg dels prop de 49 anys que porta en funcionament, aquesta escola ha passat per diferents moments i transformacions, que han estat molt significatives. El Centre és un dels 7 centres d'Educació Infantil i Primària existents a la localitat i fou construït l'any 1.974. Consta d'un edifici dedicat a l'activitat docent, un pavelló destinat a l'Administració i activitats del A.F.A., un gimnàs amb les corresponents instal·lacions, un pati amb dues pistes poliesportives i zones destinades a esplai i a Ed. Infantil. També hi ha, afegit a tot això, una casa destinada a vivenda del conserge.

Pròxim a ell, existeix un polígon industrial. El Pla d'Ordenació urbana ha expandit la zona urbana, unint el barri amb la resta de la població.

A més dels alumnes del barri " Quatre Camins" , i de la zona nova, acull altres procedents de zones diverses de la localitat, que són transportats amb autocar.

La població és majoritàriament valenciano-parlant. Les famílies de la nostra escola procedeixen d'un nivell socioeconòmic mitjà-alt, no obstant també hi ha famílies en Renda d'inclusió Valenciana.

Per últim, cal destacar que el CEIP JOSE Mª BOQUERA OLIVER, va realitzar al Febrer del 2017 una enquesta sobre l'ús social i familiar del valencià, el castellà i l'anglès. D'aquesta enquesta, s'extragueren els següents resultats:

- Llengua de relació familiar:

Valencià 44,05 %, castellà 8,33 %, ambdues 46,42 % i anglès 2,38 %.

- Llengua utilitzada a les activitats fora del centre:

Valencià 83,72 %, castellà 37,21 % i anglès 8,14 %

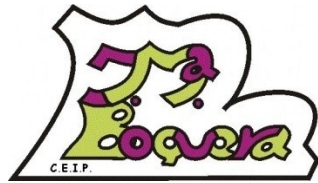
1.2 ASPECTES DE L'ENTORN NATURAL DEL CENTRE.

Donat que el Col·legi es troba a la perifèria de la ciutat, gaudeix d'un contacte directe amb la natura i bona llum natural. Tot això afavorit per l'amplada dels patis, per l'escassa altura dels edificis i pels horts que l'envolten. Des de el centre es busquen activitats per utilitzar tots



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

els recursos socioculturals de l'entorn, i així que els alumnes es senten identificats amb el seu poble.

Les entrades i eixides dels alumnes es fan per accessos laterals que s'han habilitat per aquest fi als carrers:

1.3 INFRAESTRUCTURA I INSTAL·LACIONS

El Col·legi està assentat en un edifici construït a l'any 1974 i inaugurat durant el curs escolar 1974/75.

S'estima que és un Centre que reuneix les condicions arquitectòniques adaptades al Reial Decret d'Estructures Mínimes(Decret 1.004), i que disposa de les instal·lacions adequades per a dur a terme qualsevol activitat que exigeix el Nou Sistema Educatiu, com s'exposa a continuació:

1.3.1.DEPENDÈNCIES

*1.Edifici principal:

1.1-Planta baixa.

1.2-Planta Superior

*2.Edifici d'Administració

*3.Zones esportives i recreatives.

*4.Casa Conserge.

***1.Edifici principal:**

Consta de dues plantes amb l'estructura següent:

1.1-PLANTA BAIXA.

On es troben:

- Quatre aules d'Educació Infantil.
- 2 aules multiusos (per psicomotricitat, dormitori, animacions lectores...)
- Aula dedicada a tutories i reunions Internivells.
- Saló d'actes.
- Menjador escolar.
- Cuina.
- Corredors.
- Magatzem de material i neteja.
- Serveis(professorat i alumnat).

Tot seguit, s'especifica l'ús donat de les dependències més representatives:

-Saló d'Actes: Ampli local amb capacitat per a 350 persones , que disposa d'un escenari, dedicat a representacions teatrals, actes de Fi de Curs i de Trimestre, xerrades, conferències i presentació de llibres per escriptors, reunions i Assemblees d'A.M.P.A., tallers escolars de teatre, música i dansa, cursos organitzats pel M.I.A. de Carcaixent, concerts Didàctico-Musicals...

-Menjador escolar: Té una capacitat per a 150 comensals. Des del curs 2019/2020 fem dos torns de menjador.

-Cuina: Ben equipada i millorada , adaptada a les normes sanitàries vigents.

-Corredors: Amplis i extensos que comuniquen amb les aules d'Educació Infantil i Primària.

1.2-PLANTA SUPERIOR.

D'aquestes dependències cal destacar les següents:

-Aula d'anglès.

Biblioteca: D'infantil a primària oberta a les famílies

-Aula d'informàtica : Dotada amb 20 Ordinadors, projector i servidor..

2.Edifici d'Administració:

S'hi troben ubicats els despatxos de Direcció, Secretari, Psicòleg, Secretària, Sala de reunions del Professorat, Junta d'A.M.P.A., sala de visites, sala de màquines.

3.Zones esportives i recreatives:

-Gimnàs Cobert: Habilitat per a la pràctica de diferents esports . És utilitzat per l'alumnat del Col·legi a les hores d'Educació Física, Esports Extraescolars i en horari de menjador escolar.

-Dues Pistes Poliesportives: Una amb cistelles reglamentàries de bàsquet i l'altra per a la pràctica de futbol i handbol, donant-se el mateix ús que al Gimnàs.

-Patis:

Al voltant de les pistes i els edificis hi han amplis patis per al temps d'esplai.

A més, n'existeix un altre de pati tancat que utilitzen els alumnes d'Educació Infantil amb zones de jocs i serveis. També tenim la pinada i un pati de dos anys en construcció.

Durant el curs 1994/95 es va reformar totalment el Sistema de Calefacció per a totes les dependències del Centre.

El centre està pendent del pla edificant on es canviaran portes, finestres, calder, red elèctrica, banys, pati de dos anys i pintura de tot el centre.

2. ENTORN SÒCIO-ECONÒMIC

ASPECTES SÒCIO-ECONÒMICS

A Carcaixent i la seua comarca, la Ribera Alta, la dinàmica socioeconòmica s'ha recolzat bàsicament en l'explotació de productes de l'horta i fruiters, amb la taronja com a principal protagonista. Però a partir dels anys 60 es va produir una crisi important i l'agricultura entrà en un moment de recessió. Es pot dir que aquest moments es troba en fase de transformació.

Per que fa a la indústria, aquest sector secundari està dedicat, majoritàriament a la transformació dels cítrics. Hi ha, també, indústria tèxtil i de mobiliari, però són empreses gairebé familiars.

Actualment, més dels dos terços de la població activa treballen al sector serveis, sector que s'ha vist incrementat per la creació del Centre Comercial Ribera del Xúquer, una gran superfície comercial que augmenta la disponibilitat de béns de consum que abans calia adquirir en altres zones. No obstant això, el nou centre comercial ha sigut vist també com una amenaça per al comerç local.

3. ESTRUCTURA DEMOGRÀFICA

ASPECTES DEMOGRÀFICS.

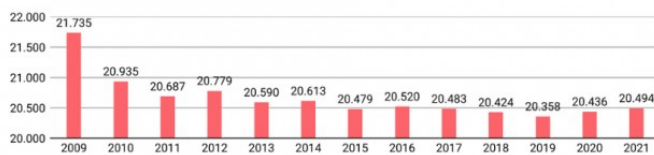
Als darrers anys, el creixement demogràfic experimentat per Carcaixent hom pot qualificar de moderat. Al període que hi ha entre 1920 i 1981, la taxa de creixement fou de 60%, així la població va passar de 13.834 a 20.164 habitants. Taxa lleugerament inferior a la registrada a la Ribera Alta (63,9%) i que resulta prou allunyada de les corresponents als espais provincials (123%) i de la comunitat (109%).

Al període intercensal dels anys dos mil , tot augmentant notablement les entrades de nova població immigrant(9,9%), per a disminuir les mateixes a la actualitat (2012-2013) (6,3%), com a conseqüència de la incidència de la crisi . Pel que fa a l'estructura per edats de la població de Carcaixent, en principi, dos són els fets més destacats. El primer es la forta caiguda que hom produeix a l'estrat comprés entre 0 i 4 anys que representa el 8,6% el 1970, el 8,3% el 1975 i el 6,9% el 1981, com a conseqüència dels descens de la taxa de natalitat.

La població en edat pre-laboral, que el 1970 representava el 26,5% del total, descendeix fins el 24,4%.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

Dades a 1 de gener



L'Institut Valencià
d'Estadística ha
publicat els
indicadors
socioestadístics de
Carcaixent dels
últims anys

Es poden consultar les dades de l'evolució
de la població, la desocupació o el deute
municipal entre altres

En contra, i és el segon fet a destacar, l'estrat de població major de 64 anys augmenta sensiblement entre 1990 i 2010, de 11,1 al 12,6%, podent-ne dir que s'estabilitza entorn d'aquesta última xifra, és adir, dos punts per damunt de la mitjana provincial. Xifres totes elles que vénen a corroborar, en definitiva, l'envelliment relatiu de la població de Carcaixent.

Des del punt de vista professional, i segons dades del Padró de població, ens trobem que són els assalariats eventuals els que registren un percentatge superior de la població activa, tot representant el 46,6% del total quan el 1970 representaven el 51,1%. El fet de que els assalariats eventuals representen un percentatge tan elevat de la població activa, no és sinó el reflex de la importància que tenen encara les activitats agràries temporeres (collita i comercialització).

4. REALITAT ESCOLAR ACTUAL

El Col·legi gaudeix d'una ràtio suficient per mantindre les unitats que actualment venen funcionant. Actualment, es troben matriculats al centre 224 alumnes. La mitja d'alumnes per aula és d'uns 24-25 alumnes.

Des del curs 2008-09, amb la nova expansió urbanística la procedència de l'alumnat ha estat modificada, molts alumnes venen de la zona de nova construcció (carrer germanies i els seus voltants), no obstant així el servei de transport de l'Ajuntament apropa alumnat d'altres zones més llunyanes del poble. Hem observat que el nombre d'alumnat immigrant ha minvat en comparació als darrers anys.

b) Recursos humans:

NIVELLS EDUCATIUS	SERVEIS DEL CENTRE
<ul style="list-style-type: none"> • 1r Cicle Ed. Infantil: 2 ANYS. • 2n Cicle Ed. Infantil: <ul style="list-style-type: none"> 3 ANYS 4 ANYS 5 ANYS • EDUCACIÓ PRIMÀRIA: <ul style="list-style-type: none"> PRIMER SEGON TERCER QUART CINQUÉ SISÉ 	<ul style="list-style-type: none"> • ORIENTADORA • LOGOPEDA • PEDAGOGA TERAPÈUTICA • PROFESSORAT • PROFESSORAT PROA + • ESPECIALISTES • MENJADOR /CUINERA • ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES • PERSONAL DE NETEJA • CONSERGE

1.1.3.- ORGANITZACIÓ DEL CENTRE:

a) **Sistemes de comunicació i participació:** Consell Escolar, PEC, CCP, Pla d'atenció a la diversitat, Pla d'acollida, Reglament de Regim Interior, Equips de Cicle i Nivell, Comissió de Convivència i AMPA.

ORGANIGRAMA

CONSELL ESCOLAR

PARES

PROFESSORS

DIRECTORA

SECRETARIA

AJUNTAMENT

ALUMNAT

COMISSIONS DEL CONSELL ESCOLAR

CONVIVÈNCIA

PEDAGÒGICA

ECONÒMICA

MENJADOR

ÒRGANS DE

COORDINACIÓ

DOCENT

EQUIPS DE CICLE COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA

CLAUSTRE

TUTORS

EQUIP DIRECTIU :

* Directora: Josefina Almela Gomis

*Cap d'Estudis: Sandra Ribera Pérez

*Secretaria: Jennifer Vercher Martínez

COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Director: Josefina Almela Gomis

Sector de mestres: Jennifer Vercher Martínez.
Vanesa Camarena Selma
Enric Tudela Lara
Sandra Ribera Pérez

Sector de famílies: Melania Borràs Lite
Amparo Cogollos Costa
Norma Masip Gustems

Personal no docent: Ana Cristina Gordo Veloso

1.1.4.- SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE:

a) Clima de convivència en la Comunitat Educativa del centre:

En general a l'escola hi ha un bon clima de convivència. Si es detecta algun aspecte negatiu en la convivència del grup estem fent ús de Sociogrames de la GVA. En la situació en que algun/a alumne/a plantege alguna situació conflictiva el tutor/a registra l'incidència i quan hi ha tres registres s'emplena el part de convivència aplicant la mesura correctora corresponent i queden registrats en uns fulls de registre del centre. Sols en el cas d'un comportament de violència extrem es notifica al PREVI.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández,14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

[@ceipboquera](https://www.instagram.com/ceipboquera)



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández,14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

[@ceipboquera](https://www.instagram.com/ceipboquera)

CEIP JOSÉ Mª BOQUERA-CARCAIXENT, _____ DE 20 _____

Per la present se'ls comunica d'acord amb el Reglament de Règim Intern (RRI) del centre, que com a família i/o representat legal de l'alumne _____, que el dia _____ ha realitzat un acte d'indisciplina segons el RRI

DECRET 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis.	
CAPÍTOL II	
Article 35. Tipificació. Conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu	Article 36. Mesures correctores.
a) Les faltes de puntualitat injustificades.	a) Amonestació verbal.
b) Les faltes d'assistència injustificades.	b) Compareixença immediata davant del cap o la cap d'estudis o el director o directora.
c) Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.	c) Amonestació per escrit.
d) Els actes d'indisciplina.	d) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats de manera reiterada durant les activitats que es realitzen al centre educatiu.
e) Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.	e) Es retiraran apagats i seran tomats als pares, mares, tutors o tutores legals en presència de l'alumne o de l'alumna. En cas que l'alumne o l'alumna siga major d'edat, se li tornarà una vegada finalitzada la jornada lectiva. No obstant això, l'ús d'aparells electrònics en el recinte dels centres docents es podrà prohibir, sempre que no siguen necessaris per a dur a terme les tasques docents, si així ho preveu el reglament de règim interior del centre.
f) El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.	f) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius.
g) El furt o el deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.	g) Incorporació a l'aula de convivència.
h) Les accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa.	h) Realització de tasques educadores per l'alumne o l'alumna en horari no lectiu. La realització d'estes tasques no es podrà prolongar per un període superior a cinc dies lectius.
i) La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament del procés d'ensenyança-aprenentatge.	i) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
j) La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.	j) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. Durant la impartició d'elles classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.
k) L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.	1. Per a l'aplicació de les mesures educatives correctores, no serà necessària la instrucció prèvia d'expedient disciplinari; no obstant això, per a la imposició de les mesures educatives correctores dels apartats h) i i) serà preceptiu el tràmit d'audiència a l'alumne o alumna, o als pares, mares, tutors o tutores en cas de ser menors d'edat, en un termini de deu dies hàbils.
l) La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.	2. Les mesures educatives correctores que s'imposen seran immediatament executives.
m) La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.	
n) L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.	
o) Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.	
p) La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.	
q) La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.	
r) L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.	
s) La desobediència en el compliment de les normes de caràcter propi del centre i que estiguen incloses en el seu projecte educatiu.	
Al projecte anual de menjador aprovat pel Consell Escolar a data de s'acorda i s'especifica que amb tres parts de menjador, de conductes contràries a les normes de convivència es prendran les mesures correctores i) ja que el menjador és una activitat complementària i estarà suspès d'assistència al menjador els dies especificats.	

MESTRE/A _____

FAMÍLIA/REPRESENTANT LEGAL _____

SIGNATURA

SIGNATURA

b) Relació del professorat:

El nostre **Pla de Convivència** és important i l'equip directiu pensem que el més important per a treballar agust és un bon clima de convivència entre tota la comunitat educativa. Hores d'ara estem aplicant el **R.R.I. del centre** aprovat el 10 d'octubre de 2017 i per al curs 2024 tindrem elaborat el **NOF** seguint les instruccions d'inici de curs de 2022-23, i el Pla de Convivència per tractar de millorar les nostres relacions, l'organització de les nostres tasques i assolir les bases per aplicar un mètode de treball en equip que involucre a tots els estaments de l'educació al voltant del centre: Ajuntament, famílies, mestres, antics mestres, institucions municipals, alumnes, antics alumnes, A.M.P.A....

Des del centre educatiu, els docents aplicaran les mesures per fomentar la igualtat i la convivència amb la finalitat d'aconseguir els objectius establerts en la normativa, incluint accions, procediments i actuacions per aconseguir els valors democràtics i inclusivament establerts en el PEC. Sempre promocionant l'igualtat i la convivència des d'un enfocament intersessional i de drets humans, la coeducació, el respecte a la diversitat sexual, de gènere i familiar, a la discapacitat i a la diversitat funcional, la convivència positiva, la comunicació no violenta, la prevenció de conflictes i la seua gestió o resolució pacífica, prestant especial atenció a la violència de gènere, atenent i respectant les circumstàncies, condicions i característiques personals de l'alumnat.

c) Relació centre-família:

Són cordials, de col·laboració i ajuda en el desenvolupament de les activitats que el Centre Educatiu proposa. Formen part d'una comissió mixta de treball voluntari.

S'han passat enquestes a les famílies per avaluar la convivència en el Centre i que han contestat majoritàriament. En elles s'han reflectit:

- La percepció que les famílies tenen del clima de convivència en el Centre és molt bona.
- Les relacions entre els diferents membres de la Comunitat Educativa són satisfactòries.
- No existeixen situacions importants de conflictivitat al Centre, ja que quan sorgeix qualsevol desavenència es soluciona ràpidament, ja siga mitjançant tutoria, equip directiu o Consell Escolar.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

- Normalment oferixen la seua col·laboració per entendre i solucionar les situacions
- Les actuacions que es duen a terme per solucionar els xicotets problemes del dia a dia , pensem són apropiades.

1.1.5.- COMPORTAMENTS PROBLEMÀTICS MÉS COMUNS EN EL CENTRE:

*Els tipus de **conflictes més freqüents** són:*

- Disrupcions en l'aula: parlar quan no toca, alçar-se sense permís, parlar amb els companys...
- Distraccions i falta d'atenció.
- Oblit del material per al desenvolupament de la classe.
- Pèrdua de respecte entre iguals o a menors en l'esplai.
- Desobediència a les ordres educatives i formatives del professorat-família.

*Les **causes** que provoquen aquestes situacions son:*

- Falta de motivació
- Necessitat de cridar l'atenció.
- Dificultats d'aprenentatge.
- Falta de col·laboració o implicació per part dels pares: no revisen les tasques escolars o el material ...
- Impulsivitat, poca capacitat de reflexió.
- Falta d'un referent d'autoritat.

*Els tipus de **conflictes menys freqüents**:*

- Agressions entre companys.
- Agressions a educadores i mestres.
-

*Les **causes** que provoquen aquestes situacions són:*

- Agressivitat de l'alumne.
- Falta de col·laboració o implicació per part de les famílies de donar un model adequat per a resoldre els conflictes.

1.1.6.- FACTORS QUE AFAVORIXEN O OBSTACULITZEN LES RELACIONS DE CONVIVÈNCIA EN LA COMUNITAT EDUCATIVA

Indicadors	Factors que afavorixen la convivència	Factors que obstaculitzen la convivència
<i>Posició societat i relacions socials</i>	Reflexivitat sobre la convivència escolar, el conflicte i l'assajament. Sensibilitat social	Indefinició del concepte d'assajament: conflictivitat i subjectivitat.
<i>Relacions entre iguals</i>	Respecte a les diferències individuals.	No resoldre conflictes parlant pacíficament. Falta de normativitat. Canvi en les formes de comunicar-se i relacionar-se (formes grosseres i poc corteses, llenguatge textual i corporal violent i agressiu).



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 [@ceipboquera](https://t.me/ceipboquera)

***Conflicte grupal
entre iguals***

Acceptació d'algunes situacions per part de la persona assajada (no prendre's a la tremenda algunes situacions).

Situació psicològica de l'alumne més procliu què a algunes situacions l'afecten
Procés de victimització.
Concentració en pocs centres de minories ètniques i culturals.
Líder, admirat o temut, que arrastra cap a eixa actitud a la resta de companys.
Reducció del control social.
Conflictes que es donen fora del centre.
Expansió i generalització de comportaments verbals i corporals inadequats.
Possibilitat d'ampliació dels processos d'assajament amb les noves tecnologies.

<p>Sistema educatiu</p>	<p>davant els canvis que s'estan produint en l'entorn i que afecten a les relacions de convivència.</p>	<p>Canvis en el sistema que afecten a:</p> <p>Obligatorietat de l'ensenyança secundària.</p> <p>Inexistència d'itineraris formatius alternatius.</p> <p>Desajusts entre primària i secundària.</p> <p>Tipologia de l'alumnat.</p> <p>Increment del fracàs escolar.</p> <p>Permissibilitat en la disciplina.</p> <p>Necessitat de revisar els continguts educatius.</p> <p>Falta de criteris d'actuació front a l'assajament.</p>
<p>Actitud de l'alumnat i clima de relació existent en l'aula.</p>	<p>Més d'un professor per aula o menys alumnes per professor.</p> <p>Educar en valors de no violència i tolerància.</p> <p>Confiança en el professorat perquè puga contar-li els seus problemes.</p>	<p>Diversitat de l'alumnat.</p> <p>Carència d'habilitats socials pera a solucionar conflictes sense enfrontar-se.</p> <p>Quant més gran és el centre més possibilitats de conflictes.</p> <p>Falta de respecte al professorat.</p>
<p>Actitud del professorat i clima de relació existent en l'aula</p>	<p>Control i suport entre el professorat.</p> <p>Guanyar-se la confiança i el respecte de l'alumnat.</p> <p>Donar suport a l'alumnat.</p> <p>Educar donant eixample.</p> <p>Ensenyar i educar.</p> <p>Prevenir en les tutories les conductes violentes.</p>	<p>Falta d'autoritat.</p> <p>Tracte autoritari sense oferir a l'alumnat el mateix tracte que se'ls exigix.</p>



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

@ceipboquera

<p>Intervencions centre, inspecció, administració</p>	<p>Relacions fluïdes amb l'alumnat, la família o aplicar el reglament de règim interior.</p> <p>Sancions a conductes agressives.</p> <p>Més operativitat: expulsar-los un par de dies en lloc d'obrir un expedient.</p>	<p>Falten mitjans de control.</p> <p>Burocràcia excessiva per a solucionar problemes de violència una vegada denunciats.</p> <p>És més operatiu actuar directament.</p> <p>Expedients de llarga duració i expulsions de poca utilitat.</p>
<p>Estructura organització escolar</p>	<p>Treballar amb les famílies.</p> <p>Actuació conjunta i multidisciplinària dels membres del centre.</p> <p>L'alumnat és considerat "seu" per tot el professorat del centre.</p> <p>Que l'alumnat no estiga dividit per classes en grups tancats.</p>	<p>Normes de convivència poc clares.</p> <p>Falta de control i de normes.</p> <p>Excessiva permissivitat.</p>



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

@ceipboquera

<p>Entorn familiar</p>	<p>Diàleg en casa entre fills i pares per a educar i establir límits de conducta.</p> <p>Reconèixer conductes violentes dels seus fills.</p> <p>Potenciar models positius.</p> <p>Col·laborar i potenciar l'educació.</p> <p>Tindre interès i expectatives positives.</p> <p>Capacitat de control social.</p> <p>Reforçar comportaments adequats.</p>	<p>Reforç de conductes violentes en casa.</p> <p>Poca comunicació amb els pares que deriva en falta de límits per a les seues accions.</p> <p>Falta de dedicació dels pares que arriben cansats del treball i no atenen els seus fills adequadament.</p> <p>Educació mal entesa: permissivitat, falta de disciplina, hedonisme, ostentació, abundància i materialitat.</p> <p>Falta de recursos contra la frustració o per a la felicitat.</p> <p>Sobreprotecció i impunitat.</p> <p>Falta d'objectivitat.</p> <p>Respostes exagerades.</p> <p>Presentació de models inapropiats.</p> <p>Donar moltes responsabilitats als xiquets i molt prompte: "alçat tu, desdejuna...".</p>
<p>Barri i entorn social</p>		<p>Diversitat de famílies cadascuna amb uns valors culturals i socials, i exigències diferents.</p> <p>Violència apresada en el carrer.</p> <p>Conflictivitat de l'entorn.</p>



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

@ceipboquera

<p>Mitjans de comunicació</p>	<p>Considerar la conflictivitat com una cosa excepcional i ocasional.</p>	<p>Tractament mediàtic de la informació: excés de dramatisme, trivialitat i simplificació.</p> <p>Els xiquets aprenen la violència en els mitjans de comunicació per la falta de control de la programació.</p> <p>Excessiva informació de la conflictivitat i presentació com una cosa cada vegada més estesa i comú en la societat.</p>
<p>Factors culturals i diversitat cultural</p>		<p>Molta varietat de cultures</p> <p>Status sociocultural més deprimat.</p>
<p>Relacions de convivència en la comunitat educativa</p>	<p>Control en l'esplai, les files, etc.</p> <p>Per evitar un mal clima.</p> <p>Educar en valors.</p> <p>Apropament de les famílies a la vida del centre.</p> <p>Comunicació amb les famílies a l'hora de resoldre problemes.</p> <p>Acotar clarament normes i prohibicions.</p>	<p>Falta de respecte al professorat.</p> <p>Desautorització dels pares al professorat.</p> <p>Poca col·laboració amb el professorat.</p>



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

 <http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 [@ceipboquera](https://t.me/ceipboquera)

1.2.- OBJECTIUS:

1.2.1.- OBJECTIUS GENERALS:

- Afavorir i fomentar la convivència en el nostre centre.
- Conèixer a l'alumnat en els aspectes més rellevants de la seua personalitat.
- Fomentar la participació i integració de l'alumnat en el centre i en el seu grup.
- Afavorir els processos de maduració personal.
- Planificar mesures de prevenció i sensibilització davant l'assajament escolar.
- Facilitar la relació família-centre.

1.2.2.-OBJECTIUS ESPECÍFICS:

◆ **Conèixer a l'alumnat:**

- ◆ En relació amb la seua participació i integració en el centre i en el seu grup.
- ◆ En el seu procés de maduració personal:
- ◆ Conèixer aspectes importants del autoconcepte, l'autoestima i l'afectivitat de l'alumne.
- ◆ Conèixer la capacitat de relació de l'alumna amb el seu grup.
- ◆ Conèixer la capacitat de l'alumne per a prendre decisions i resoldre problemes.

➤ **Fomentar la participació i integració:**

- ◆ Acollida del alumnes en el grup per part del professorat i dels alumnes entre sí.
- ◆ Coneixement de l'alumnat entre sí.
- ◆ Coneixement del context escolar.
- ◆ Organització dels aspectes funcionals del grup (normes de treball i convivència).
- ◆ Afavorir la cohesió del grup i la integració de tots els seus membres.

➤ **Afavorir els processos de maduració personal:**

- ◆ Ensenyar a conviure:
- ◆ Aprendre a interactuar i relacionar-se socialment.
- ◆ Aprendre a comunicar-se amb els de més.
- ◆ Aprendre a establir relacions d'amistat i cooperació.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

◆ **Ensenyar a ser persona:**

- ◆ Afavorir i desenvolupar el autoconcepte.
- ◆ Afavorir i desenvolupar l'autoestima.
- ◆ Afavorir i desenvolupar l'afectivitat.

◆ **Potenciar en l'alumnat estratègies de pensament encaminades a la presa de decisions i resolució de problemes:**

- ◆ Ensenyar a prendre decisions.
- ◆ Ensenyar a resoldre problemes.

➤ **Planificar mesures de prevenció i sensibilització davant l'assajament escolar:**

- ◆ Conscienciació davant l'assajament entre iguals, organitzant reunions amb tota la comunitat educativa per a informar sobre la problemàtica que ens ocupa i sobre la posada en marxa del Pla de Convivència del centre.
- ◆ Informació i sensibilització cap a la detecció primerenca.
- ◆ Definir i dur endavant un protocol d'actuació davant situacions d'assajament.
- ◆ Desenvolupar i incrementar línies de prevenció des de l'acció tutorial.
- ◆ Utilitzar qüestionaris de detecció.
- ◆ Disposar de regles de classe contra l'assajament.
- ◆ Realitzar sessions de treball a l'aula sobre l'assajament.
- ◆ Avaluar els estils educatius del professorat del centre.
- ◆ Fomentar activitats lúdiques que faciliten la integració de tot l'alumnat.

➤ **Facilitar la relació amb les famílies:**

- ◆ Informar sobre aspectes generals del centre i l'aula a les famílies.
- ◆ Recollir informació sobre la situació de cada alumne/a.
- ◆ Orientar sobre aspectes relacionats amb el desenvolupament personal dels seus fills.
- ◆ Realitzar activitats dirigides a fomentar la integració i la participació de les famílies en la vida del centre.

1.3.- CONTINGUTS ACTITUDINALS:

a) **Educació Emocional** per tal de potenciar les competències emocionals com a element essencial del desenvolupament integral de l'alumnat, afavorint el coneixement i el maneig adequat de les emocions:



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

- Autoconcepte i autoestima
- Comunicació.
- Assertivitat i Habilitats Socials
- Resolució de conflictes
- Programa de mediació escolar
- Programes d'intel·ligència emocional

b) Cohesió de grup i disciplina democràtica:

- Gestió democràtica de les normes amb la participació de l'alumnat en l'elaboració i la revisió del compliment de les normes que regulen la convivència escolar.
- Gestió de la tasca i participació de l'alumnat en l'elecció del mètodes de treball en l'aula.
- Treball en grup cooperatiu
- Test sociomètric

c) **Educació en valors**, tant els universals (pau, solidaritat, responsabilitat, cooperació, respecte, etc.) com d'altres més propers (el diàleg, el sentit crític, el esforç personal, saber negociar, l'empatia, etc.)

d) Educació en la convivència i la tolerància.

e) **Educació per a la salut**, amb la participació en programes com ara, Cine i Salut, Teatre, Tallers, Previndre per a Viure, etc.

1.4.- ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES:

1.4.1.- ACTUACIONS:

a) Amb l'alumnat:

- Organitzar activitats d'acollida a principi de curs, sobretot per a l'alumnat nouvingut.
- Comentar a principi de curs el RD de drets i deures, informar-los sobre el funcionament i els espais del centre.
- Informar i sensibilitzar sobre l'assajament escolar.
- Aplicar dinàmiques de grup i observar el nivell de cohesió del grup, els possibles líders, subgrups, alumnat aïllat o rebutjat, etc.
- Recollir informació sobre els antecedents escolars i la situació personal, familiar i social de cada alumne.
- Estimular i orientar al grup perquè plantegen les seues necessitats, expectatives, problemes i dificultats i s'organitzen ells mateixos en la recerca de solucions i propostes d'actuació.
- Promoure i coordinar activitats que fomenten la convivència, la integració i la participació de l'alumnat en la vida del centre i en el seu entorn (elecció de representants, festes i excursions, activitat culturals i extraescolars).
- Afavorir el treball en grup cooperatiu i el suport entre ells.
- Delegar responsabilitats en el grup i de forma individual.
- Tindre entrevistes individuals amb els alumnes quan ho necessiten.
- Desenvolupar programes o continguts segons interessos, necessitats i nivells.
- Realitzar programes d'habilitats socials, participació, autoestima i solució de problemes.
- Educar per a la pau, la tolerància i la igualtat.

b) De l'equip educatiu i la psicòloga:

- Consensuar amb l'equip educatiu el Pla de Convivència del Centre, precisant el grau d'implicació del professorat i les responsabilitats que assumiran els tutors.
- Tractar amb el professorat els problemes acadèmics i de disciplina del grup.
- Mediar en les situacions de conflictes entre alumnes i professors i informar degudament a les famílies.
- Recollir informacions, opinions i propostes de cada un dels professors sobre qualssevol tema que afecte al grup p a algun alumne en particular.

- Establir reunions amb altres tutors a l'hora de marcar objectius i revisar-los, preparar activitats i materials i coordinar l'ús dels recursos disponibles.
- Analitzar amb el professorat els problemes de convivència i integració per buscar, si procedix, els assessoraments i suports necessaris.
- Proporcionar o sol·licitar a la psicòloga la informació necessària per a analitzar i intentar solucionar els problemes personals i socials de l'alumne.
- Rebre assessorament i formació de professionals especialistes sobre diverses tècniques d'intervenció psicopedagògica i els recursos necessaris per al desenvolupament del Pla de Convivència.

c) De l'equip directiu:

- Estructurar amb els tutors i la cap d'estudis la necessària coordinació en les activitats sobre convivència que afecten al seu grup de tutoria.
- Suggestir a l'equip directiu tot allò que alumnat, professorat i famílies consideren d'interés per al grup o per algun dels seus alumnes.
- Transmetre als òrgans de direcció les necessitats del seu grup d'alumnes quant als recursos humans i materials.
- Canalitzar mitjançant la secretaria els documents corresponents a l'alumnat i el seu arxiu.
- Informar de les possibles incidències a la inspecció educativa i a les famílies implicades.

d) Comissió de Convivència:

- Es constituirà dintre del Consell Escolar una Comissió de Convivència formada per professors, cap d'estudis, pares, alumnes i psicòloga que serà presidida pel director.
- Les seues funcions seran les de coordinar l'elaboració d'un Pla de convivència per al centre, mediar en els conflictes plantejats i canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa per a millorar la convivència, el respecte i la tolerància en el centre, així com garantir una aplicació correcta de la normativa vigent.
- Adoptarà les mesures preventives necessàries per a garantir els drets de l'alumnat i per a impedir fets i actes en contra de les normes de convivència del centre.
- Es potenciarà la comunicació constant i directa amb els pares i mares.
- Elaborarà un informe que formarà part de la memòria final del curs, on es reflectiran les actuacions realitzades i les mesures adoptades.
- Es reunirà de forma ordinària, una vegada al trimestre, i cada vegada que siga necessari per temes disciplinaris i/o d'organització d'activitats.
- Informarà als tutors i a l'AMPA de la tasca realitzada.

e) Amb la família:

- Reunir als pares al començament del curs per a informar-los sobre el Pla de Convivència entre d'altres qüestions de la tutoria.
- A l'inici de l'escolarització realitzar un qüestionari per a conèixer la situació educativa i social de la família i el procés de desenvolupament de l'alumne.
- Aconseguir la col·laboració dels pares i les mares en relació amb el treball personal i de grup.
- Tindre entrevistes personals amb la família quan així ho sol·liciten o el professorat tutor ho considere necessari, anticipant-se a possibles situacions d'inadaptació escolar i problemes de convivència.
- Informar mitjançant el butlletí d notes a la família sobre la conducta de l'alumne/a i la seua integració en el centre.
- Ajudar les famílies a conèixer millor els seus fills i a fomentar amb ells el diàleg familiar per a intercanviar informació i analitzar la marxa del curs.
- Facilitar des del centre espais i temps de participació activa en la vida quotidiana del centre.
- Afavorir la participació de les famílies en activitats de formació (Conferències, xerrades, tallers, Escola de Pares i Mares, etc.), en les Jornades culturals i/o de convivència del centre, en les activitats extraescolars, etc.

1.4.2.- ACCIONS PER A AFAVORIR UN CLIMA DE CONVIVÈNCIA AL CENTRE

Àmbit d'actuació	Accions
Projecte educatiu	Inclusió de valors relacionats amb la convivència, la tolerància, respecte a les minories, igualtat, justícia, etc. Potenciar la autonomia de l'alumnat i afavorir l'assumpció de responsabilitats.
Clima participatiu	Desenvolupament de models participatius en els processos d'ensenyança-aprenentatge mitjançant la interacció entre professorat i alumnat i entre el propi alumnat, així com entre el professorat i les famílies.

Organització de l'espai	Estructura organitzativa flexible i amb fàcil adaptació als requeriments espacials de les distintes activitats, afavorint l'acció cooperativa i evitant els comportaments competitius.
Accions participatives	<p>Reunions col·lectives, mitjançant les quals es favorisca el diàleg i l'intercanvi d'argumentacions i opinions. Es tracta que l'alumnat aprenga a escoltar els altres, i especialment, als grups minoritaris, a raonar les seues argumentacions i a comprendre les dels seus companys.</p> <p>Afavorir els models de participació democràtica en la resolució de les situacions de conflictes habituals que es generen en les relacions quotidianes entre l'alumnat i d'estos amb els seus educadors.</p> <p>Potenciar que l'alumnat aprenga a expressar les seues opinions.</p>
Relacional	<p>Establiment, fixació i avaluació de normes de convivència.</p> <p>Afavorir el lideratge de l'alumnat en l'organització de la dinàmica de la classe i el centre, mitjançant l'elaboració conjunta i l'assumpció de normes i regles per les quals es van a regular el comportament i les elacions de convivència en l'aula i centre.</p> <p>Fixar criteris comuns, acordats i assumits per tots, per al seguiment i avaluació del compliment d'allò que hem acordat.</p> <p>Aprofitar l'acció tutorial per a considerar i avaluar les relacions de convivència.</p>

1.4.3.- RECURSOS HUMANS I PERSONAL RESPONSABLE:

- Cada grup té assignat un professor/a-tutor/a, que és el principal responsable de la coordinació de tot el professorat que atén el seu grup d'alumnes.
- El professorat que intervé en el Pla de Convivència és:
 - * El professorat-tutor.
 - * El professorat especialista: educació física, anglés, música, etc.
 - * El professorat de suport de l'alumnat amb n.e.e.: PT, logopeda, compensatòria.
 - * La cap d'estudis que coordina i dirigeix l'acció del professorat-tutor.
- Es comptarà amb la participació activa de la psicòloga del centre.
- La CCP establirà les directrius per a elaborar i revisar el Pla.
- L'equip educatiu afavorirà una relació fluïda, positiva i educadora amb les famílies amb la finalitat de treballar conjuntament en la consecució dels objectius. Si cal, intervindran altres professionals (SS, educadora, etc.).

1.4.4.- TEMPORALITZACIÓ DE LES ACTUACIONS:

- La planificació i execució dels continguts serà distribuïda en el temps per cada equip de cycle.
- La programació del Pla serà per trimestres.
- Els continguts seran segons cicles. En el desenvolupament de les activitats es tindran en compte les característiques del grup d'alumnes.
- Es contemplarà una hora setmanal per a l'atenció a les famílies.
- Al inici del curs escolar s'establirà en la CPP el calendari de reunions per a eixe curs, que es realitzaran mensualment i amb l'assistència de la psicòloga del centre.

1.4.5.- TÈCNiques I ESTRATÈGIES UTILITZADES:

- Realització de xerrades informatives.
- Estudi de casos i documents: guies, follets, material audiovisual i bibliografia seleccionada.
- Observació directa i escolta activa.
- Utilització de tècniques i dinàmiques de grup.
- Aplicació de qüestionaris.
- Mediació de conflictes.
- Sociogrames.
- Suport entre iguals.
- Repartiment de responsabilitats.

- Tallers específics.
- Estratègies per a desenvolupar habilitats personals i socials.
- Realització de les activitats programades.
- Entrevistes individuals

1.4.5.- RECURSOS MATERIALS:

- Programes, material audiovisual i bibliografia.
- Arxivador per al professorat-tutor on guardar les activitats realitzades i els qüestionaris o les proves passades als alumnes.
- Espai per a recopilar el material.

1.5.- NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE

1.5.1.- Normes que regulen la convivència en l'aula i en el Centre:

- Tot l'alumnat complirà i respectarà els horaris aprovats pel desenvolupament de les distintes activitats del Centre. Si algun alumne necessita entrar més tard o eixir abans d'hora portarà un justificant firmat pels pares exposant els motius de la incidència.
- L'alumnat mostrarà respecte cap el professorat, cap els seus companys i cap a tots els membres de la Comunitat Educativa.
- L'alumnat obehirà les indicacions de tot el professorat i del personal adult adscrit al Centre.
- No es menjaran llepolies durant les hores de classe.
- L'alumnat vindrà al Centre vestit correctament i degudament arreglats i nets.
- L'alumnat no podrà eixir del Centre durant el període lectiu sense anar acompanyat d'un dels seus pares o persona autoritzada.

1.5.2.- Normes que regulen la cura i utilització dels materials i instal·lacions de l'aula i espais comuns del Centre:

- L'alumnat cuidarà les instal·lacions i el material del Centre fent un ús adequat i de forma que tinguen el menor deteriorament possible.
- La neteja tant en l'aula com en els espais comuns, cal ser objecte permanent del nostre Centre, per tant no tirarem papers ni d'altres objectes a terra, no pintarem les parets ni el mobiliari escolar i mantindrem el col·legi en les millors condicions de neteja possible.
- Les eixides i entrades pels corredors es realitzaran en silenci i amb el major ordre possible, amb la finalitat de no molestar els companys que estan donant classe en eixos moments.

- Durant el temps d'esplai cap alumne podrà romandre a l'aula ni en els corredors a no ser que estiga amb algun dels professors.
- En el moment d'anar al patí cada alumne recordarà el que té que agafar de la classe amb la finalitat d'evitar pujades i baixades per les escales sense necessitat.
- L'esmorzar i la berena ens la menjarem en el patí amb la finalitat de mantenir les instal·lacions netes.

1.5.3.- Normes que regulen l'activitat acadèmica i el treball en l'aula:

- L'estudi i el treball acadèmic és un deure fonamental de l'alumnat, el qual tractarà, en la mesura de les seues possibilitats, de millorar la seua formació, posant per això el màxim esforç i interès.
- L'alumnat portarà al col·legi el material necessari per al normal desenvolupament de les activitats acadèmiques.
- Cada professor regularà i exposarà a l'alumnat a principi de curs les normes generals que regulen les activitats i el treball de la seua àrea.
- L'alumnat romandrà en la seua aula en els canvis de classe.
- Quan un curs tinga que anar a una altra dependència del Centre distinta a la seua aula, ho farà acompanyat pel professorat corresponent i guardant ordre i silenci, per tal de no entorpir les activitats acadèmiques dels companys de les altres classes.
- És obligació de tot l'alumnat assistir a classe amb puntualitat, tant a l'hora d'entrar com després de finalitzar el període d'esplai o en el transcurs de qualssevol altra activitat.
- És un deure fonamental de l'alumnat respectar l'exercici del dret a l'estudi i al treball dels seus companys de classe.
- Així mateix, l'alumnat respectarà el dret del professorat a donar classe i a no ser interromputs en el transcurs de les seues explicacions.
- Les faltes d'assistència al col·legi se justificaran mitjançant l'agenda o un justificant degudament firmat pels pares.

1.5.4.- Normes que regulen la realització d'activitats fora del Centre (complementàries i extraescolars):

- L'alumnat observarà un comportament correcte amb les persones i instal·lacions del lloc que es visita.
- L'alumnat romandrà en el seu grup al llarg de la visita, sols podrà separar-se ell sol amb el permís del professorat.
- L'alumnat complirà l'horari establert pel desenvolupament de l'activitat.

- Durant el trajecte en l'autobús o mitjan de transport utilitzat s'observaran les regles en tot moment.

1.5.5.- Normes que regulen la realització d'activitats fora del Centre:

- Al menjador es guardarà un comportament correcte i s'obeiran en tot moment les indicacions del personal responsable del mateix.

1.6.- AVALUACIÓ:

- Es farà una valoració de la programació de les activitats, de la motivació i participació de l'alumnat en la realització d'eixes activitats, la dinàmica de grups de tutoria i les propostes de millora i els compromisos de l'equip educatiu.

- L'avaluació es realitzarà en tres moments fonamentalment: una avaluació inicial, una avaluació continua al llarg del curs escolar i una avaluació final general del Pla de Convivència, aportant propostes de millora per al proper curs.

PROTOCOLS D'AVALUACIÓ:

- Protocol per a l'avaluació del comportament social de l'alumnat. Qüestionari per al Professorat.

- Protocol per a l'avaluació del comportament social de l'alumnat. Qüestionari per a l'alumnat.

- Protocol per a l'avaluació de la convivència en el centre educatiu. Qüestionari per a les Famílies.

- Test sociomètric.

- Clima escolar.

- Qüestionari sobre abusos entre companys.

- Test Bull-S d'avaluació de l'agressivitat entre escolars.

PROTOCOL PER A L'AVALUACIÓ DEL COMPORTAMENT SOCIAL DE L'ALUMNAT.

Qüestionari per al Professorat.

Senyalar amb una "X" les opcions elegides

Col·legi CEIP José M^a Boquera

Curs: _____

1. Cóm és l'ambient i el clima en el teu centre?

- a) Molt bo
- b) Bo
- c) Normal
- d) De vegades roí, ja que hi ha algun conflicte o enfrontament entre l'alumnat
- e) Molt roí, ja que hi ha molts conflictes entre l'alumnat
- f) Molt roí, per problemes de disciplina

2. Cóm son les relacions entre l'alumnat?

- a) Molt cordials i agradables
- b) Normals
- c) Existixen grups sense relació entre ells
- d) Hi ha grups amb enfrontaments entre ells

3. Existix conflicte entre companys de la mateixa classe o amb els d'altres cursos?

- a) Mai
- b) De vegades
- c) Freqüentment
- d) Quasi tots els dies

4. Existixen casos d'assajament escolar en el centre?. En cas afirmatiu i en les ocasions en que es produeix, cóm es manifesta?

- a) Insults, malnoms ofensius, riure's del company de classe, parlar mal d'ell, etc.
- b) Dany físic (espentes, puntellons, etc.)
- c) Rebutjar-lo i aïllar-lo dels demès companys, no deixar-lo participar en treballs o en jocs, etc.
- d) Amenaces, xantatges, obligar-lo a fer coses contra la seua voluntat, etc.

e) D'altres formes _____

5. Segons la teua experiència docent, a quina edat es produïxen majors problemes de convivència entre l'alumnat?

- a) Fins els 6 anys
- b) De 6 a 9 anys
- c) De 10 a 12 anys
- d) Més de 14 anys

6. Quin és el lloc on es produïxen aquestes relacions conflictives d'assajament i violència escolar?

- a) En l'esplai/en el patí
- b) Durant l'eixida i entrada al centre
- c) En classe/en l'aula
- d) En els corredors entre classe i classe
- e) En els serveis i moments aïllats
- f) En qualssevol lloc

7. Quina és la raó o la causa que origina aquest tipus de provocacions i situacions conflictives entre l'alumnat?

- a) No existixen quasi
- b) Racisme i intolerància cap a les minories
- c) Personalitat i caràcter de l'agressor
- d) Conflicte de gènere
- e) Posicionar-se dintre del grup i aconseguir el lideratge

8. Consideres que les agressions entre companys és el principal problema en el teu centre?

- a) D'acord
- b) És relativament important
- c) No és un problema important
- d) És un problema que s'ha accentuat en els últims anys, però les informacions que apareixen no responen a la realitat dels centres educatius, sinó a casos aïllats.

9. Ha hagut algun cas d'assajament en el teu centre?

- a) Sí
- b) No
- c) Es comenta però no l'hem vist
- d) Situacions d'assajament com a tal no
- e) Mai s'ha arribat a aquest extrem

10. Quin és el comportament habitual de l'alumnat en aquestes ocasions?

- a) No solen parlar-ho amb ningú perquè els produeix temor, inseguretat o por
- b) No sé amb qui ho han pogut parlar
- c) Parlen amb el tutor/professorat
- d) Ho posen en coneixement del director, cap d'estudis o psicòloga
- e) Ho comenten amb la seua família
- f) Ho comenten amb els seus amics
- g) Ho comenten amb companys de classe

11. Has tingut al llarg de la teua experiència docent alguna situació conflictiva directa que es pugua considerar assajament entre companys?

- a) Mai
- b) Alguna vegada
- c) Amb certa freqüència
- d) Quasi tots els dies

12. Quina és la causa principal dels comportaments antisocials i dels problemes de convivència entre l'alumnat?

12.1. La família

- a) Permissivitat de la família i falta de compromís amb l'educació dels seus fills
- b) Desajustos de parella: crisis de convivència familiar
- c) Situacions de violència familiar
- d) Excessiu temps en què els fills estan a soles davant la TV, Internet, videojocs...
- e) Falta de models ètics i educació moral
- f) No participació en les activitats del centre

12.2. La societat

- a) Augment de la violència social (carrer, entorn social...)
- b) Augment de la violència política (enfrentaments, guerres...)
- c) Augment de la violència mercantil i labora (agressivitat, competitivitat, èxit del triomfador, crisis valors socials...)
- d) Expectatives personals d'èxit i sentiment de fracàs per no aconseguir-les

12.3. Incidència del mitjans de comunicació

- a) Televisió i jocs recreatius
- b) Notícies i informació ressaltant la violència
- c) Internet
- d) D'altres (premsa escrita...)



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

12.4. Influència de companys i amics

- a) Necessitat de reafirmació en el grup
- b) Recerca de seguretat en sí mateix

13. Cóm son les relacions de convivència que existixen en el centre entre el professorat i l'alumnat?

- a) Molt cordials
- b) Cordials amb algun altercat aïllat
- c) Normals, amb els problemes habituals de convivència i disciplina
- d) De tensió per problemes d'ordre i disciplina
- e) De tensió pel conflicte existent entre el propi alumnat
- f) Distant

14. Quan es generen conflictes en el centre/ aula es deuen a

- a) Alumnat que no permetix que s'impartisca la classe
- b) Agressions, crits, males maneres entre l'alumnat
- c) Males maneres, agressions de l'alumnat cap el professorat
- d) Vandalisme, destrossa d'objectes, de material...
- e) Conflictes entre professors
- f) D'altres _____

15. Tens problemes per al manteniment de la disciplina en l'aula?

- a) Quasi mai
- b) De vegades
- c) Freqüentment
- d) Tots els dies

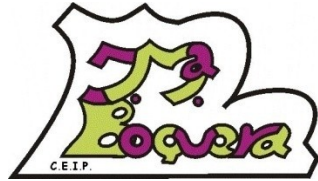
16. Has patit algun tipus d'agressió per part de l'alumnat? De quin tipus?

- a) No, mai he patit una agressió per part de l'alumnat
- b) Agressions físiques
- c) Agressions verbals
- d) Danys a bens propis (cartera, roba, cotxe...)
- e) Amenaces
- f) Agressió psicològica: difamar, acusar, proclamar defectes...



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

17. Quan se te presenta algun problema de disciplina amb el teu alumnat, què fas?

- a) Li ho comuniqui al tutor i/o equip directiu
- b) Ho comente amb els meus companys i escolte els seus consells
- c) No ho comuniqui a ningú, ho resolc per mi mateix
- d) No ho comuniqui a ningú, no hem sent recolzat pels meus companys

18. Quina podria ser la causa d'aquesta situació de conflictivitat i falta de disciplina?

- a) La falta de valors i principis de disciplina
- b) La pèrdua de reconeixement social a la tasca educativa del professorat
- c) La permissivitat social
- d) L'estructura participativa dels centres
- e) Falta d'autoritat

19. Què fas quan es produeix un problema de disciplina respecte a la teua persona o actuació?

- a) No tinc conflicte en classe
- b) Expulsi a l'alumne de classe
- c) Parle amb ell/ella a l'eixida de classe i el faig reflexionar sobre la seua actitud
- d) Ho pose en coneixement del cap d'estudis/director
- e) Propose l'inici d'un expedient disciplinari
- f) Ho plantege en classe per a prendre mesures entre tots

20. Les relacions entre el professorat del centre, les consideres com:

- a) Molt bones
- b) Bones
- c) Normals
- d) Regulars
- e) Roïnes
- f) Distantes



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

PROTOCOL PER A L'AVALUACIÓ DEL COMPORTAMENT SOCIAL DE L'ALUMNAT.

Qüestionari per a l'alumnat.

Senyalar amb una "X" les opcions elegides

Col·legi CEIP José Mª Boquera

Curs: _____

Edat: _____

Sexe: Home () Dona ()

1. Cóm és l'ambient i el clima en el teu centre?

- a) Molt bo
- b) Bo
- c) Normal
- d) De vegades roí, ja que hi ha algun conflicte o enfrontament entre l'alumnat
- e) Molt roí, ja que hi ha molts conflictes entre l'alumnat

2. Cada matí quan acudixes al col·legi

- a) Estàs content per estar amb els teus amics
- b) Estàs content perquè cada dia aprens coses noves que creus interessants
- c) Estàs content perquè t'ho passes bé al llarg del dia
- d) No t'apetix anar per no veure algun company
- e) Tens por perquè hi ha companys que et molesten
- f) Tens por a algun company en concret

3. Cóm és la teua relació amb els teus companys?

- a) Em porte molt bé amb tots i tinc molts amics a l'aula
- b) Em relacione a nivell superficial amb tots els meus companys, però els meus veraders amics no estan en la meu classe

- c) Em porte molt bé sols amb dos o tres companys
- d) No tinc amics a l'aula
- e) Estic enfrontat amb algun grup o amb algun company

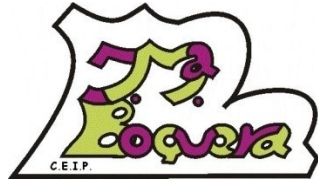
4. Cóm son les relacions entre els companys dintre la teua classe?

- a) Molt cordials i agradables
- b) Normals
- c) Hi ha divisió entre els que van bé en classe i els que no
- d) Existixen grups però sense relació entre ells
- e) Hi ha grups amb enfrontaments entre ells



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

5. Existixen conflictes de relació entre els teus companys de classe o amb els d'altres cursos?

- a) Mai
- b) De vegades
- c) Freqüentment
- d) Quasi tots els dies

6. Eixe conflicte cap algun company, cóm es manifesta?

- a) Insults, malnoms ofensius, riure's del company de classe, parlar mal d'ell, etc.
- b) Dany físic (espentes, puntellons, etc.)
- c) Rebutjar-lo i aïllar-lo dels demés companys, no deixar-lo participar en treballs o en jocs, etc.
- d) Amenaces, xantatges, obligar-lo a fer coses contra la seua voluntat, etc.
- e) D'altres formes _____

7. On es produïxen estes relacions conflictives d'assajament i violència escolar?

- a) En l'esplai/en el patí
- b) Durant l'eixida i entrada al centre
- c) En classe/en l'aula
- d) En els corredors entre classe i classe
- e) En els serveis i moments aïllats
- f) En qualssevol lloc

8. Consideres que les agressions entre companys és el principal problema en el teu centre?

- a) D'acord
- b) És relativament important
- c) No és un problema important

9. Has patit tú alguna vegada en el centre una situació d'aquest tipus per part d'un altre companys de la teua classe o d'un altre curs?

- a) Sí
- b) No
- c) De vegades
- d) Moltes vegades

10. Si has contestat que sí a la pregunta anterior, has parlat amb algú del que te està passant? Senyala amb la persona amb qui més has parlat

- a) No he parlat amb ningú perquè és una cosa que no em preocupa, passe d'ells
- b) No sé amb qui parlar-ho
- c) He parlat amb el meu tutor/professorat
- d) Amb el director, el cap d'estudis o la psicòloga
- e) Amb la meua família
- f) Amb els meus amics
- g) Amb els meus companys de classe
- h) No, per por

11. Has tingut algun comportament violent cap a altre company de la teu classe o del centre?

- a) Mai
- b) Alguna vegada
- c) Amb certa freqüència
- d) Quasi tots els dies

12. Si has tingut un comportament violent, agressiu i ofensiu amb un altre company de la teu classe o el col·legi, Per què ho has fet o ho fas actualment?

- a) Mai ho he fet
- b) Perquè em molestaven
- c) Perquè a mi també m'ho feren
- d) Perquè són diferents a nosaltres: immigrants, gitanos, són rars...
- e) Perquè són dèbils i queixosos
- f) Per gastar-li una broma
- g) Per riure'm d'ell i passar una estona divertida
- h) Per sentir-me inclòs en el grup d'amics

13. Què es podria fer en la teua classe perquè hi haguera una relació d'amistat i companyonia entre tots els alumnes? Valora les activitats següents per ordre de preferència (1, la que més t'agrada i 9 la última)

- a) Fomentar activitats recreatives i de temps lliure
- b) Treballar les assignatures en equip

- c) Crear sessions d'avaluació de les relacions existents en la classe
- d) Valorar i reconèixer la validesa de formes de ser distintes
- e) Que hagueren més persones a l'aula que ens ajudaren a aprendre
- f) Que canviàra l'actitud del professorat
- g) Que en la classe ens ajudaren perquè tots poguérem aprendre allò que ens exigixen
- h) Posar unes normes de convivència consensuades per tots
- i) Que les famílies participaren més en el centre

PROTOCOL PER A L'AVALUACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE EDUCATIU.

Qüestionari per a les Famílies.

Senyalar amb una "X" les opcions elegides

Col·legi CEIP José Mª Boquera

Nivell on està escolaritzat l'alumne: _____

1. Cóm consideren que és l'ambient i el clima en el centre on acudixen els seus fills?

- a) Molt bo
- b) Bo
- c) Normal
- d) De vegades roí, ja que hi ha algun conflicte o enfrontament entre l'alumnat
- e) Molt roí, ja que hi ha molts conflictes entre l'alumnat

2. Cóm son les relacions de convivència en el centre entre el professorat i l'alumnat?

- a) Molt cordials
- b) Cordials amb algun altercat aïllat
- c) Normals, amb els problemes habituals de convivència i disciplina
- d) De tensió per problemes d'ordre i disciplina
- e) De tensió per el conflicte existent entre el propi alumnat

3. Les relacions de l'AMPA amb el equip directiu/professorat del centre, les consideren com:

- a) Molt bones
- b) Bones
- c) Normals
- d) Regulars
- e) Roïnes
- f) No existixen



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

4. Existixen problemes de convivència i de relació entre el professorat i l'alumnat?

- a) Mai
- b) Algun cas aïllat
- c) Amb freqüència
- d) Quasi tots els dies

5. En cas afirmatiu, Quina podria ser la causa d'aquesta situació de conflictivitat i falta de disciplina?

- a) La falta de valors i principis de disciplina entre l'alumnat
- b) La pèrdua de reconeixement social a la tasca educativa del professorat
- c) La permissivitat social
- d) L'estructura participativa en els centres
- e) Falta d'autoritat

6. Cóm son les relacions entre l'alumnat?

- a) Molt cordials i agradables
- b) Normals
- c) Hi ha divisió entre els que van bé en classe i els que no
- d) Existixen grups però sense relació entre ells
- e) Hi ha grups amb enfrontaments entre ells

7. Han existit o existix alguna situació individualitzada d'assajament d'un alumne o alumnes cap a algun company?

- a) Mai
- b) De vegades
- c) Freqüentment
- d) Quasi tots els dies

8. En cas afirmatiu i segons la informació de que disposeu, còm es manifesta esta situació de dominació?

- a) Insults, malnoms ofensius, riure's del company de classe, parlar mal d'ell, etc.
- b) Dany físic (espentes, puntellons, etc.)
- c) Rebutjar-lo i aïllar-lo dels demès companys, no deixar-lo participar en treballs o en jocs, etc.
- d) Amenaces, xantatges, obligar-lo a fer coses contra la seua voluntat, etc.
- e) D'altres formes _____



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

9. Segons la teua experiència docent, a quina edat es produïxen majors problemes de convivència entre l'alumnat?

- a) Fins els 6 anys
- b) De 6 a 9 anys
- c) De 10 a 12 anys
- d) Més de 14 anys

10. Consideren que les agressions entre companys és el principal problema en el centre?

- a) D'acord
- b) És relativament important
- c) No és un problema important

11. Quin és el comportament habitual de l'alumnat en aquestes ocasions?

- a) No solen parlar-ho amb ningú perquè els produeix temor, inseguretat o por
- b) Parlen amb el tutor/ professorat
- c) Ho posen en coneixement del director, cap d'estudis o psicòloga
- d) Ho comenten amb la seua família
- e) Ho comenten amb els seus amics i/ amb companys de classe

12. Quina és la raó o la causa que origina aquest tipus de provocacions i situacions conflictives entre l'alumnat?

- a) No existixen quasi
- b) Racisme i intolerància cap a les minories
- c) Personalitat i caràcter de l'agressor
- d) conflicte de gènere
- e) Posicionar-se dintre del grup i aconseguir el lideratge

13. Quina és la causa principal de les actituds i els comportaments antisocials i dels problemes de convivència entre l'alumnat?

13.1. La família

- a) Permissivitat de la família i falta de compromís amb l'educació dels seus fills
- b) Desajustos de parella: crisi de convivència familiar
- c) Situacions de violència familiar
- d) Excessiu temps en què els fills estan a soles davant la TV, Internet, videojocs...
- e) Falta de models ètics i educació moral
- f) No participació en les activitats del centre.

13.2. La societat

- a) Augment de la violència social (carrer, entorn social...)
- b) Augment de la violència política (enfrentaments, guerres...)
- c) Augment de la violència mercantil i laboral (agressivitat, competitivitat, èxit del triomfador, crisis valors socials...)
- d) Expectatives personals d'èxit i sentiment de fracàs per no aconseguir-les

13.3. Incidència del mitjans de comunicació

- a) Televisió i jocs recreatius
- b) Notícies i informació ressaltant la violència
- c) Internet
- d) D'altres (premsa escrita...)

13.4. Influència de companys i amics

- a) Necessitat de reafirmació en el grup
- b) Recerca de seguretat en sí mateix

14. Què es podria fer per a millorar la relació de convivència en el centre educatiu? Valora les activitats següents per ordre de preferència (1, la que més t'agrada i 9 la última)

- a) Fomentar activitats recreatives i de temps lliure
- b) Treballar les assignatures en equip
- c) Crear sessions d'avaluació de les relacions existents en la classe
- d) Valorar i reconèixer la validesa de formes de ser distintes
- e) Que hagueren més persones a l'aula que els ajudaren a aprendre
- f) Que canviaria l'actitud del professorat
- g) Posar unes normes de convivència consensuades per tots
- h) Que les famílies participaren més en el centre

2.- ESTRATÈGIES DE PREVENCIÓ

Les actuacions previstes per a la prevenció s'inclouran dintre el Pla d'Acció Tutorial.

OBJECTIUS	ACTIVITATS	RESPONSABLES	RECURSOS	TEMPORALITZACIÓ
Elaborar el Pla de Convivència	Reunions de treball per a l'elaboració i seguiment	Comissió de Convivència	Ordre Conselleria RRI	Primer trimestre del curs 2006/2007
Aprovar el Pla de Convivència en el marc del PEC i PAT	Reunions de la CCP Sessions de claustre Consell Escolar	CPP Claustre Consell Escolar	Pla de Convivència	Febrer 2007
Posar en marxa el Pla de Convivència anual	Reunions de treball dels coordinadors i els tutors. Preparació de l'acollida en cada aula. Intercanvis d'informació (personal, familiar i escolar) de l'alumnat entre el professorat.	Equip Directiu Coordinadors de Cicle Tutors	Pla d'acollida Expedient i informes acadèmics de l'alumnat	Abril 2007

Donar a conèixer el Pla de Convivència a l'alumnat	Acollida del nou alumnat tant a nivell individual com grupal. Coneixement de les normes de convivència que van a regir en l'aula i en el centre durant el curs.	Equip Directiu Tutors	RRI Pla d'Acollida Pla de Convivència	Maig 2007
Donar a conèixer el Pla de Convivència a les famílies	Reunions de pares i professorat d'inici de curs. Entrega de follet. Entrevistes individuals pares i professorat.	Equip Directiu Tutors	Follets Guió de desenvolupament de la reunió inicial. Model d'entrevista.	Maig 2007
Conscienciar les famílies de la necessitat de la seua col·laboració i participació per al desenvolupament d'una bona convivència en el centre	Reunions informatives famílies i tutors	Tutors	Normes de convivència Calendari escolar Circular informativa PAT	Una vegada al trimestre aprofitant les reunions d'avaluació.

Conscienciar a l'alumnat de la necessitat de la seua col·laboració i participació per al desenvolupament d'una bona convivència en el centre	Tutories individuals amb l'alumnat S'abordarà al llarg de qualssevol incidència puntual que afecte a la convivència del centre.	Tutors Equip Directiu Psicòloga centre	Normes de convivència PAT RRI	Durant tot el curs
Potenciar determinades conductes positives en l'alumnat per a aconseguir una bona convivència en el centre	Celebració del Dia de la Pau Jornades culturals del centre	Tutors Equip directiu Professorat	Material escolar i dependències del centre	30 de gener (Dia de la Pau) Abril
Coordinar xerrades sobre temes formatius i informatius	Encontres formatius per a les famílies	CCP	Circular informativa	Jornades culturals
Afavorir una relació col·legi/família positiva	Reunions de pares. Enquestes.	Comunitat educativa		Tot el curs
Iniciar el contacte entre l'alumnat de diferents cursos amb diverses activitats	Eixides culturals Sessions de vídeo Activitats conjuntes de centre	Tutors Claustre	Material escolar Dependències el centre	Una vegada al trimestre



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

Afavorir la participació de les famílies en l'Escola de Pares i Mares Municipal	Escola de Pares i Mares Municipal	Tutors	Gabinet Psicopedagògic	Tercer trimestre curs 2006/2007
Aprenentatge d'estratègies de resolució de conflictes	Activitats programades en el PAT	Tutors	PAT	Durant tot el curs

3.- MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE PRESENTA ALTERACIONS CONDUCTUALS QUE DIFICULTEN LLEUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

El professorat tutor amb el suport d'un membre de l'equip directiu i l'assessorament de la psicòloga del centre iniciarà les actuacions adients a cada cas.

S'actuarà en les següents situacions:

- Conflictivitat: qualssevol tipus de situació respecte a desavinences, disputes, interessos contraposats, insults, amenaces, baralles...
- Disruptivitat: aquelles situacions en les quals els comportaments de l'alumnat, be individualment o en grup, es realitzen amb la finalitat de trencar o dificultar el procés d'ensenyament-aprenentatge i inclús impedir que s'establisca.
- Desmotivació: situacions de no col·laboració per par de l'alumnat per falta d'interés per les situacions d'aprenentatge.
- Indisciplina: aquells comportaments de l'alumnat no ajustats a les normes establertes.

3.1.- RECOLLIDA D'INFORMACIÓ SOBRE EL FET

Es recollirà tota la informació que es puga respecte a la situació problemàtica, comprovant:

- els antecedents i conseqüents
- si és generalitzada o parcial
- les situacions en què es produeix
- amb quines persones
- si és un fet puntual i aïllat
- la gravetat de la situació

3.2.- PRONÒSTIC INICIAL DE LA SITUACIÓ

Es farà un pronòstic inicial de la situació tenint en compte què la produït (el procés d'ensenyament-aprenentatge, la família, factors socioambientals, psicològics, marginalitat, etc.)

3.3.- PROPOSTES DE MESURES I/O ACTUACIONS PERTINENTS (INDIVIDUALITZADES I COL·LECTIVES)

Es prendran les mesures adients per a cada cas i es prioritzaran les actuacions més adequades que podran ser entre d'altres:

- Taller d'habilitats socials
- Exercicis i tècniques de relaxació i autocontrol
- Programes de desenvolupament de l'empatia i de l'autoestima
- Programes específics (mediació escolar, etc.)
- Altres d'estil organitzatiu general: revisió dels agrupaments, d'organització dels suports i reforços específics, d'ordre curricular, etc.

3.4.- COMUNICACIÓ A LA FAMÍLIA

Es comunicarà a la família el problema ocorregut, la informació recollida i el pronòstic inicial de la situació, així com les mesures i/o actuacions pedagògiques que s'han proposat i es demanarà la seua col·laboració i/o suport des del medi familiar.

4.- MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE PRESENTA ALTERACIONS CONDUCTUALS QUE DIFICULTEN GREUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Es dirimirà a l'alumnat que presenta comportaments de violència escolar contrastats, documentats i que es consideren una falta greu o molt greu, segons el Decret 246/91, de 23 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana.

Considerarem accions de violència escolar, aquells comportaments agressius injustificats per par d'una persona o d'un grup de persones cap a d'altres o materials (vandalisme), i que puguen manifestar-se de forma directa o indirecta.

El procediment d'actuació estarà coordinat per l'equip directiu del centre, la psicòloga, el professorat tutor, l'equip educatiu del grup i d'altres professionals (educadora, treballadores socials, professorat de PT, de compensatòria...) i, en casos extrems, personal especialista de la Conselleria.

4.1.- ACCIONS

Les accions a realitzar seran les següents:

4.1.1.- Categoritzar el tipus d'incidència i establir el perfil psicològic de l'agressor

3.1.1.1.- Realitzar una anamnesi de la situació i dels factors determinants d'aquesta:

3.1.1.2.- Factors personals: egocentrisme, impulsivitat, empatia, fracàs escolar, habilitats/dèficits socials, inhibidors/activadors de la conducta violenta...

3.1.1.3.- Factors psicopatològics: trastorns de la conducta, del control d'impulsos, adaptatius, de personalitat...

3.1.1.4.- Factors familiars: maltractament intrafamiliar, estils educatius, comunicació, normes i límits...

3.1.1.5.- Factors escolars: eficàcia del reglament de règim interior, existència/aplicabilitat de les normes de convivència del centre, clima relacional...

3.1.1.6.- Factors socioculturals: pertinència a minories, entorn sociocultural, valors i models de referència, influència mitjans de comunicació...

3.1.1.7.- Problemàtica principal associada a la conducta violenta: factors desencadenants, predisposats i mantenidors.

3.1.1.8.- Altres problemàtiques associades: problemes d'aprenentatge, addiccions..

4.1.2.- Establir les mesures d'intervenció educativa

3.1.2.1.- Incloses en el pla d'acció tutorial

3.1.2.2.- Incloses en el pla d'atenció a la diversitat

3.1.2.3.- Tallers específics individualitzats, grupals o mixtes

4.1.3.- Altres mesures de suport i col·laboració externes al centre

4.2.- ELABORACIÓ D'INFORME INDIVIDUALITZAT

Finalment, s'elaborarà un informe individualitzat que arregle les accions proposades, així com la forma en què s'aplicaran i les accions de seguiment. De tot açò s'informarà a les famílies implicades i a l'administració educativa.

5.- MODEL D'ACTUACIÓ DAVANT SITUACIONS DE POSSIBLE BULLYNG

El bullying és un fenomen de violència interpersonal injustificada que exercix una persona o grup de persones contra d'altres i que té efectes d'intimidació i victimització en qui ho recibix. Es tracta estructuralment d'un abús de poder entre iguals.

Més en concret, parlarem de acaçament escolar quan un alumne està exposat, repetidament i al llarg del temps, a accions negatives per part d'un o més companys. Eixes accions poden ser de diversos tipus verbals, físiques, relacionals...

Per tant caldrà observar diferents tipus de comportament que comporten situacions d'intimidació com ara:

- Físics: pegar, espentejar, donar puntellades, escopir, encamellar, amenaçar, trencar, amagar, apropiar-se o robar objectes, obligar a fer alguna cosa...
- Verbals: insultar, fer burla, posar malnoms, malparlar a l'esquena, ridiculitzar, enviar notes grosseres, difondre falsos rumors...
- Relacionals: excloure deliberadament d'activitats, aïllar, no deixar participar, ignorar, deixar desaparellat, manipular les relacions d'amistat...

És convenient tenir en compte les característiques de les persones agressores i de les víctimes, per tant partirem dels següent perfils:

5.1.- PERFILS:

5.1.1.- PERFIL DE L'AGRESSOR:

- Majoritàriament son xics, encara que cada vegada augmenta més el nombre de xiques.
- Físicament sol ser una persona forta i desenrotllada.
- Presenta comportaments agressius i falta de respecte per les persones i les coses.
- Té necessitat de dominar i d'exercir el poder.
- No controla els sentiments d'enuig. S'enfada si no es complixen el seus desitjos.
- És impulsiu i impacient.
- Presenta un excés de confiança en sí mateix, malgrat tindre una baixa autoestima.
- Dificultat per a relacionar-se, sol interpretar com atacs qualsevol conducta insignificant com mirades, somriures o gestos.
- Es mostra insensible davant el sofriment dels demès.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

- Gran facilitat per a exculpar-se, no mostra sentiments de culpa, minimitza les seues accions i culpa als altres. Justifica com una broma les agressions.
- Insulta, humilia i ridiculitza en públic.
- Trenca i amaga materials.
- Incapacitat per a sentir empatia amb les víctimes.
- En les relacions que estableix amb els demés necessita dominar.
- Pot mostrar-se simpàtic amb els adults o pot empenyar i fustigar el professorat, però mai de la forma tan cruel com ho fa amb els companys.

5.1.2.- PERFIL DE LA VÍCTIMA:

- Se dona per igual en xics i xiques.
- Sol mostrar un aspecte dèbil.
- Té trets físics, socials o culturals diferents.
- Presenta un aspecte contrariat, trist i afligit.
- És dèbil psicològicament.
- Té ansietat i inseguretat.
- És temorós, tímid i callat.
- Té una baixa autoestima i se sent poc hàbil socialment.
- No respon a les agressions.
- Se sent incapaç de defensar-se.
- Té dificultats per a demanar ajuda.
- Té por de contar allò que li passa.
- Dissimula i amaga el seu sofriment.
- És poc sociable i sol realitzar activitats individuals i solitàries.
- Està sol i aïllat.
- Busca estar a prop dels adults.
- No ix de casa a soles i canvia de ruta sovint per a anar al centre.
- Li falten materials freqüentment.
- Té poques habilitats socials per a interactuar.
- El seu estil de relació és sumís i passiu.
- Evita el contacte amb determinats companys.
- Presenta canvis d'humor sobtats, irritabilitat i explosions d'enuig.
- Patix alteracions físiques i psicològiques.

5.2.- PROTOCOL D'ACTUACIÓ davant una situació d'assetjament:

		Agents implicats
MESURES DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ		
Sospita d'assajament		Professorat, alumnat, famílies
Professorat/tutor		Professorat/tutor
Comunicació al director		Director
Es comunica a la família? Sí		Direcció, famílies implicades
No		
Recollida d'informació		Cap d'estudis, tutors i psicòleg
Anàlisis i valoració		Director junt als anteriors
Informe		Cap estudi com a responsable
No		
Es confirma l'assajament? Sí		Comunicació famílies, claustre Comissió de convivència
MESURES URGENTS		Víctima, agressor, famílies, centre i inspecció educativa
Comunicació a altres institucions? Sí		Fiscalia, Policia local, Serveis Socials...
No		
R.R.I. Sí Mesures disciplinaries?		Direcció, Consell Escolar, Inspecció, Famílies
No		
PLA D'INTERVENCIÓ		Alumnat implicat, famílies i centre
	Revisió	
Sí Avaluació positiva?	No	

5.3.- ACTUACIONS IMMEDIATES DE CARÀCTER URGENT

4.3.1.- Coneixement de la situació i comunicació inicial

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació d'intimidació o assajament sobre algun alumne ho posarà immediatament en coneixement del professorat/tutor, de la psicòloga del centre o de l'equip directiu.

Model de registre:

SOL·LICITUD D'ACTUACIÓ DAVANT UN POSSIBLE ASSAJAMENT ENTRE IGUALS

En/Na Director/a del CEIP José M^a Boquera

Motiu de la demanda:

Situació observada:

Data i signatura:

5.3.2.- Assabentar l'equip directiu

La persona que haja rebut la informació, la traslladarà a l'equip directiu.

5.3.3.- Valoració inicial. primeres mesures

L'equip directiu, amb la col·laboració de la psicòloga, i el professorat/tutor efectuaran una primera valoració, amb caràcter urgent, sobre l'existència o no d'un cas d'assajament cap a un alumne, i iniciaran les actuacions que corresponguen.

Es proposa realitzar dos reunions:

- Amb el professorat tutor, professorat dels alumnes implicats, cap d'estudis i psicòloga, en la qual es posarà en comú i es contrastarà la informació arreplegada. A partir de les conclusions s'elaborarà un pronòstic inicial de la situació, que serà comunicat al director del centre.
- Amb el director, el cap d'estudis, el professorat tutor i la psicòloga, en la qual s'analitzarà la informació recollida i es farà una valoració inicial de la situació i de la seua gravetat.

Aquesta situació es comunicarà sempre a les famílies.

Totes les actuacions s'arreplegaran en un informe escrit que custodiarà la Cap d'estudis.

MODEL D'INFORME D'ASSAJAMENT ENTRE IGUALS

1.- DADES DEL CENTRE

CEIP JOSÉ M^a BOQUERA

2.- ORIGEN DE LA DEMANDA I DATA

Data:

Origen de la demanda (incloure sol·licitud d'actuació):

Família Alumne Tutor Professorat Psicòloga Altres

3.- PROFESIONALS DEL CENTRE IMPLICATS

4.- DADES D'IDENTIFICACIÓ DE L'ALUMNAT IMPLICAT

Alumne/a víctima d'assajament:

Curs: Edat:

Agressor/a:

Curs: Edat:

Agressor/a:

Curs: Edat:

Agressor/a:

Curs: Edat:

Espectadors:

Curs Edat:

5.- RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

a) Tipus d'agressió:

Tipus d'agressió	Sí	No	Alguna vegada	Moltes vegades
Física				
Verbal				
Social				
Indirecta				
Sexual				



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

b) Espais on es produix:

- Aula Corredor Entrades i eixides del centre Patí esplai Menjador
 Autobús escolar Serveis i vestuaris Fora del centre Altres

c): Fets observats:

Conducta:

Lloc on es produeix:

Data:

Observat per:

Conducta:

Lloc on es produeix:

Data:

Observat per:

Conducta:

Lloc on es produeix:

Data:

Observat per:



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

6.- ANÀLISIS PER A CONFIRMAR O NO L'ASSAJAMENT ENTRE IGUALS

a) Reunió per a confirmar o no l'assajament entre iguals (convocada per l'equip directiu):

Data:

Participants:

b) Valoració de la situació:

c) Es confirma assajament:

No Motius:

Sí Motius:

d) Adopció de mesures urgents:

e) Data per al disseny del Pla d'intervenció:

7.- PLA D'INTERVENCIÓ (annexar)

5.4.- ACTUACIONS

En cas de confirmar-se la situació d'assajament, l'equip directiu, amb l'assessorament de la psicòloga del centre, i el professorat/tutor adoptaran les mesures que consideren més convenients.

5.4.1.- Adopcions de mesures de caràcter urgent

- Mesures de suport directe a l'alumne afectat (víctima).
- Revisió urgent de la utilització d'espais i temps del centre (mecanismes de control).
- Aplicació del reglament de règim interior i si cal, obertura d'expedient disciplinari.
- Si cal, posada en coneixement i denúncia de la situació a les instàncies corresponents.

5.4.2.- Comunicació a:

- Les famílies de l'alumnat implicat.
- La comissió de convivència.
- L'equip de professorat de l'alumnat implicat i altre professorat relacionat.
- Altre personal del centre si s'estima convenient, per exemple conserge.
- La inspecció educativa.
- Altres instàncies externes al centre (socials, sanitàries, jurídiques...).
- Segons el cas, donar a conèixer i denunciar la situació en les instàncies que corresponga (Fiscalia de Menors, unitats especialitzades en menors de la Policia Nacional o la Guarda Civil, etc.).

5.5.- PLA D'ACTUACIÓ

Es confeccionarà un document amb les actuacions previstes que serà coordinat per la cap d'estudis.

5.5.1.- Amb les persones afectades directament:

- a) Amb la víctima: suport i protecció, entrevista personal, programes d'atenció i suport social i derivació a serveis externs, si cal.
- b) Am l'agressor: entrevista individual, informació i aplicació del Reglament de règim interior, programes de modificació de conducta i suport personal i derivació, si cal, a serveis externs.
- c) Amb els companys més directes dels afectats: sensibilització i suport entre companys.

5.5.2.- Actuacions amb les famílies:

- a) Orientació sobre indicadors de detecció i intervenció. Pautes d'actuació.
- b) Informació sobre la situació i les actuacions previstes.
- c) Informació sobre possibles suports externs.
- d) Seguiment del cas i coordinació amb el centre.

5.5.3.- Actuacions amb el professorat:

Orientacions sobre indicadors de detecció i intervenció i pautes d'actuació.

5.5.4.- Actuacions en el centre:

- a) Amb l'alumnat: sensibilització, prevenció i detecció de possibles situacions i suport a les víctimes i la no tolerància amb l'assetjament i la intimidació.
- b) Amb el professorat: formació en el suport a les víctimes i la no tolerància amb aquestes situacions i l'atenció a les famílies.
- c) Amb les famílies: sensibilització, prevenció i detecció, formació en el suport a les víctimes i la no tolerància.
- d) Intensificar la vigilància de zones comuns i zones de risc (entrada i eixida del centre, pati i corredors, serveis i vestuaris, l'aula, eixides extraescolars).
- e) A l'aula: informar i demanar suport als companys.
- f) Habilitar sistemes de protecció per a les víctimes, impedit que continue l'assetjament.
- g) Determinar les responsabilitats de l'alumnat, les famílies i el personal del centre en cada una de les accions previstes.
- h) Fomentar la mediació.

5.5.5.- Amb altres entitats i organismes:

Establiment de mecanismes de col·laboració i actuació conjunta.

5.6.- SEGUIMENT DEL PLA D'ACTUACIÓ

- Reunions individuals amb l'alumnat afectat, així com amb les seues famílies.
- Aplicar qüestionaris de recollida d'informació.
- Informació a la comissió de convivència.
- Informació a la inspecció educativa.
- Confidencialitat de la informació.

6.- PROCEDIMENT si no es confirma la situació d'assetjament

Les actuacions estaran coordinades per l'equip directiu, amb el suport de la psicòloga del centre, i el professorat/tutor de l'alumnat implicat.

Comunicació a la família de l'alumne afectat, a l'equip de professors i a d'altres instàncies externes al centre.

7.- PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR.

ANNEX I

Assetjament escolar i ciberassetjament

L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religió) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres.

És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques:

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
 - b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.
 - c) Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
 - d) Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
 - e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
 - f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
 - g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.
- El ciberassetjament Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions,

recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament.

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

- a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.
- b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.
- c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge).
- e), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

- a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.
- b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.
- c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.
- d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faça desaparèixer les proves físiques que tinga.
- e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faça amb la major discreció possible.
- f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.
- g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats

- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.

c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.

d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i aquest la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre. La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

b) Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç

<<http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>>.

ANNEX II

Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

Alumnat que altera greument la convivència. Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i recurrents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries. Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu

i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En eixos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissociat en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, eixos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap

de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis d'orientació escolars, el departament d'orientació, el gabinet d'orientació municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen eixes conductes en l'alumne.

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els servicis socials municipals, el servicis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones

implicades

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX III

Maltractament infantil

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenaça l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Protecció

➤ *Protecció en l'àmbit escolar*

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil. L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

➤ *Gravetat i presa de decisions*

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes. Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una discapacitat que li impedis autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als servicis socials o al servici de protecció de menors. Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'wsta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor

o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels servicis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als servicis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als servicis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

Per a la comunicació s'utilitzarà:

– El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'aquesta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció. L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és: <http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>.

ANNEX IV

Violència de gènere

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Aquesta violència comprèn qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudi o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: és tota conducta que produïska desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coacció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprèn qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb

independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requerix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servici especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.

2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informará les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre. La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX V

Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinataris

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions. Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la

Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen.

La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es complixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada. La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

ANNEX VI

Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produïxen fora del centre

Actuacions en general

Segons s'arrecplega en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arrecpleguen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents

Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment

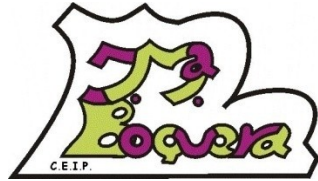
a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.

b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arrecplegarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic <convivencia@gva.es>.

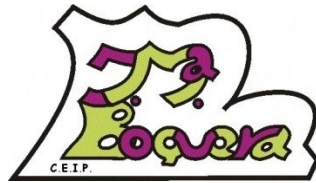
c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informarà també d'esta circumstància.



GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER


C/ Sebastian Hernández,14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

@ceipboquera

ANNEX VII / ANEXO VII

 GENERALITAT VALENCIANA		MODEL DE COMUNICACIÓ AL MINISTERI FISCAL DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE I QUE PODEN SER CONSTITUTIVES DE FALTA O DELICTE PENAL MODELO DE COMUNICACIÓN AL MINISTERIO FISCAL DE CONDUCTAS GRAVEMENTE PERJUDICIALES PARA LA CONVIVENCIA EN EL CENTRO Y QUE PUEDEN SER CONSTITUTIVAS DE FALTA O DELITO PENAL	
A DADES DEL CENTRE / DATOS DEL CENTRO			
Codi del centre / Código del centro		Nom del centre / Nombre del centro	
Localitat / Localidad		Província / Provincia	Telèfon / Teléfono
B DADES DE QUI REALITZA LA COMUNICACIÓ / DATOS DE QUIEN REALIZA LA COMUNICACIÓN			
DNI		Nom / Nombre	Cognoms / Apellidos
Càrrec que exercix en el centre / Cargo que desempeña en el centro			
Fax		Telèfon de contacte / Teléfono de contacto	Correu electrònic / Correo electrónico
C INFORME / INFORME			
<p>El dia de _____ de l'any _____ s'ha produït la incidència que a continuació es descriu. La direcció del centre considera que hi ha una conducta greument perjudicial per a la convivència en el centre i que pot ser constitutiva de falta o delictes penal. En compliment de l'article 44 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, es comunica al Ministeri Fiscal.</p> <p>El día de _____ del año _____ se ha producido la incidencia que a continuación se describe. La dirección del centro considera que existe una conducta gravemente perjudicial para la convivencia en el centro y que puede ser constitutiva de falta o delito penal. En cumplimiento del artículo 44 del Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, se comunica al Ministerio Fiscal.</p>			
D DESCRIPCIÓ DE LA INCIDÈNCIA / DESCRIPCIÓN DE LA INCIDENCIA			
<p>(En la descripció han de constar els noms de l'agressor i la víctima i les adreces dels seus domicilis) (En la descripción deben constar los nombres del agresor y la víctima y las direcciones de sus domicilios)</p>			
E MESURES CAUTELARS ADOPTADES PEL CENTRE / MEDIDAS CAUTELARES ADOPTADAS POR EL CENTRO			
<p>La incidència ha sigut comunicada al registre central del PREVI La incidencia ha sido comunicada al registro central del PREVI</p> <p>_____, de _____, de _____</p> <p>Firma _____</p>			
<p>Les dades personals que conté l'imprès podran ser inclosos en un fitxer perquè siguen tractades per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, fent ús de les funcions pròpies que té atribuïdes en l'àmbit de les seues competències, i es podrà dirigir a qualsevol òrgan seu per a exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, segons disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE núm: 298 de 14 desembre de 1999).</p> <p>Los datos personales que contiene este impreso podrán ser incluidos en un fichero para su tratamiento por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, en el uso de las funciones propias que tiene atribuidas en el ámbito de sus competencias, pudiendo dirigirse a cualquier órgano de la misma para ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición, según lo dispuesto en la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal (BOE núm: 298 de 14 de diciembre de 1999).</p>			

(1/3) EXEMPLAR PER A LA FISCALIA / EJEMPLAR PARA A LA FISCALIA

MP001754

CECO - SOGITE

DIN - A4

IA - 18651 - 01 - E

MINISTERI FISCAL / MINISTERIO FISCAL. FISCALIA / FISCALÍA _____

07/07/14

PROVÍNCIA / PROVINCIA _____

8.- PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GA- RANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EX- PRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT

1. FINALITAT

La finalitat d'aquest protocol, aplicable i adaptable a contextos escolars diferents, és dotar els centres educatius d'una ferramenta eficaç que els permeta transformar-se en espais de llibertat i d'igualtat, en què totes les persones que conformen la comunitat educativa se senten lliures d'exclusió, coaccions de qualsevol tipus i en condicions de construir la seua realitat personal amb plenitud.

La diversitat afectiva, sexual i d'identitats de gènere és una realitat present als centres escolars i que afecta totes les persones que en formen part. Per tant, resulta una necessitat ineludible promoure una millor percepció i coneixement d'aquesta diversitat per a consolidar un model d'escola inclusiva.

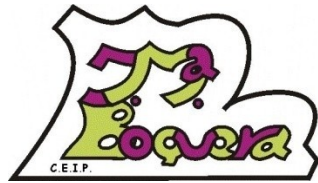
A causa de la poca informació sobre la identitat i l'expressió de gènere i sobre la diversitat sexual, hom ha tendit a considerar el tema com a "exòtic" o "rar", conseqüència de la visió estereotipada que ha prevalgut en la societat i que ara comença a canviar. A aquesta visió esbiaixada de la realitat *trans*¹ i *intersexual*², cal afegir les dificultats socials, laborals i assistencials que han impedit a moltes d'aquestes persones, visibilitzar-se o mostrar-se com a tals.

Com a conseqüència d'això, hi ha un nombre elevat de persones que prefereixen sacrificar la identitat de gènere sentida, condicionades per un ambient hostil que els impedeix desenvolupar-se de forma plena, i es veuen abocades al fracàs escolar, laboral, i fins i tot, al



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 @ceipboquera

suïcidi. En el cas de la intersexualitat, aquestes persones mantenen ocultes i en secret totes les qüestions referides a la seua diversitat corporal per l'estigma social cap a la diferència a què s'exposen.

La història ens ha demostrat que l'atenció a la diversitat suposa una oportunitat de creixement. L'aparició d'allò que s'allunya de l'estàndard sovint altera la realitat social o violenta a una part de la comunitat. Posem per cas el que va succeir en èpoques anteriors, en passar d'escoles segregadores, que separaven l'alumnat per sexes, cap a un model mixt, més ric i representatiu de la societat.

Com a conseqüència d'aquesta visió més integradora poden generar-se tensions amb persones partidàries de silenciar o invisibilitzar la diversitat, però la perspectiva que contemplem és, sobretot, una oportunitat de canvi i transformació que contribuirà a consolidar un model social més just i igualitari.

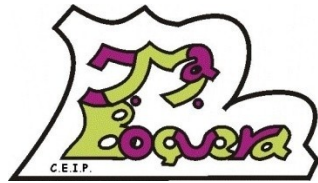
La vulnerabilitat de l'alumnat amb una identitat de gènere divergent a l'assignada per la societat o de l'alumnat amb una anatomia sexual i reproductiva atípica en termes binaris, i les dificultats a què s'ha d'enfrontar, fan necessària l'assumpció d'una sèrie de recomanacions i de mesures educatives, administratives i organitzatives encaminades a visibilitzar la diversitat sexual i de gènere i a eradicar qualsevol tipus de discriminació que pugua patir l'alumnat durant el seu desenvolupament personal en l'entorn social.

El marc de totes les accions a implementar serà el respecte als drets humans i l'atenció a la igualtat en la diversitat, tot considerant el cos sexual, la dimensió afectivosexual i la identitat de gènere com un aspecte més de la diversitat humana. Als nostres centres hi ha una gran diversitat, i per tant, és la nostra responsabilitat vetlar perquè aquesta diversitat siga respectada i protegida.



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 [@ceipboquera](https://t.me/ceipboquera)

Per tots aquests motius, és funció de l'escola abraçar la diversitat per mitjà de l'educació i crear ambients sense hostilitat, on totes les persones puguen aspirar a ser ciutadans i ciutadanes de ple dret.

L'escola ha de ser el motor d'un canvi social més ampli, tant pels seus lligams amb altres institucions i col·lectius, com per tenir la capacitat de formar els i les ciutadanes que prendran les decisions en el futur. L'escola és un element transformador i cal ser conscients que els i les estudiants que hui són educats en els valors de la igualtat i la diversitat seran persones adultes més tolerants, que faran avançar la societat cap a la plena igualtat.

Per això, la diversitat i la interrelació que genera el context educatiu ha de ser recollida de forma global en el Projecte educatiu de centre i concretar-se en les programacions didàctiques, en el Pla d'acció tutorial, en el Pla de convivència i igualtat, en la programació d'activitats extraescolars i complementàries i en el reglament de règim intern, perquè qualsevol persona immersa en un procés de canvi de gènere, que expresse un gènere divergent o amb una anatomia sexual intersexual, no quede exclosa del sistema o no reba el tractament integrador i igualitari que l'escola ha de garantir.

És necessari, per tal de fer-ho possible, adoptar pautes que permeten als centres educatius iniciar actuacions dirigides a l'atenció específica de l'alumnat trans i intersexual, que previnguen situacions de malestar, discriminació, assetjament o tracte desigual. En tot aquest procés caldrà extremar les mesures de confidencialitat de la informació gestionada en relació amb les persones trans i intersexuals, així com el respecte absolut a la voluntat d'aquestes persones, de les seues famílies o de qui n'exercisca la tutoria legal, sobre la seua identitat de gènere i com desitgen ser tractades administrativament i en públic.

El document comprén orientacions i pautes d'intervenció per a l'adequada atenció educativa a l'alumnat que expressa una identitat



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport



C.E.I.P. JOSE Mª BOQUERA OLIVER

**C/ Sebastian Hernández, 14
CARCAIXENT 46740 (València)
Telf. 96 245 7570**

@email: 46002696@gva.es

<http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 [@ceipboquera](https://t.me/ceipboquera)

de gènere divergent respecte a l'estereotip de sexualitat binària i als alumnes amb una anatomia sexual i reproductiva no binària, o intersexuals, amb la finalitat de garantir el lliure desenvolupament de la seua personalitat, la no-discriminació, així com facilitar processos d'inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament a l'alumnat, a les seues famílies i al professorat

2. ABAST

Serà aplicable a tots els centres públics de la Generalitat Valenciana. Es podran acollir la resta de centres.

3. DEFINICIONS

Tradicionalment, el terme *sexe* s'ha emprat indistintament per a referir-se a conceptes que hui hauríem de diferenciar, com ara *sexe biològic*, *identitat de gènere*, *rol de gènere* i *orientació sexual*.

Així, el *sexe* ha sigut considerat com una realitat unidimensional i binària. És a dir, en el nostre context cultural, el terme s'ha emprat com un concepte monolític i aglutinador dels resultats del procés de desenvolupament sexual (*sexe biològic*), de l'experiència subjectiva (*identitat de gènere*), de la manifestació social (*rol de gènere*) i de l'orientació sexual i afectiva.

Fins i tot quan es distingien aquests termes es considerava que el *sexe biològic* només podia produir dos tipus d'individus (mascles/femelles), que es corresponien directament amb dues subjectivitats i categories sociològiques de gènere (homes/dones) i que, de forma natural, presentaven una atracció sexual recíproca. Per això, fins fa ben poc, qualsevol variació d'aquest esquema lineal i binari es considerava “antinatural”, “patològic” o “socialment indesitjable”.

En l'actualitat, però, el *sexe* és percebut com una realitat multidimensional i caracteritzada per la diversitat. Tot i que aquesta nova accepció compta amb una adhesió cada dia més majoritària i una popularitat creixent, resulta necessària la implementació de mesures legals i d'accions formatives que garantisquen la no-discriminació de totes les persones, amb independència del seu *sexe biològic*, de la *identitat o expressió de gènere* o de la seua *orientació sexual*, perquè puguen desenvolupar-se de forma plena.

Feta aquesta primera aproximació, es defineixen a continuació una sèrie de conceptes que caldria conèixer per a poder interpretar aquella realitat que observem a les aules, al centre i a l'entorn escolar, i per a poder adoptar les mesures educatives i organitzatives necessàries per a l'acompanyament de l'alumnat immers en processos de desenvolupament de la pròpia identitat i d'autoafirmació personal.

Sexe biològic: des d'un punt de vista anatòmic i fisiològic, el sexe és el conjunt de trets emprats per a distingir els mascles de les femelles al regne animal, i per tant, en l'espècie humana. Cal tindre en compte, però, l'existència d'éssers vius amb intersexualitats/DSD, també en l'àmbit escolar, i ser conscients que el sexe biològic és un tret biològic complex i sotmés a canvis al llarg de tot el cicle vital d'una persona.

Gènere: es pot definir com la construcció que la societat elabora a partir de les interpretacions que fa del sexe biològic. Societats distintes, en èpoques o contextos culturals diferents, defineixen i modelen aquesta construcció social del gènere, que va evolucionant. El gènere és una construcció social, que es transmet a través dels agents de socialització (família, escola, grup d'iguals, mitjans de comunicació, etc.), es reproduceix i es transfereix amb un grau d'exigència variable, que l'estructura social determina per als seus integrants. La família transmet abans que ningú els valors vigents, i dins d'aquests valors, s'inclouen els rols, comportaments i expectatives que s'assignen a cada gènere i que afecten la identitat de les persones.

Identitat de gènere: és la vivència íntima i individual que cada persona fa del seu propi sexe i d'unes característiques de gènere, tal i com cada persona la sent i autodetermina, sense que pugui ser definida per tercers, ja siga corresponent o no amb el gènere assignat socialment al moment de naixement.

Identitat de gènere divergent (o també disconformitat de gènere, gènere independent o flexible, o patrons variants de gènere): són termes emprats per a referir-se a aquells interessos i preferències no coincidents amb les normes culturals generalment acceptades per a cada un dels dos gèneres considerats normatius (homes i dones).

Rol de gènere: es refereix a la vivència social del gènere en aspectes com la vestimenta, el llenguatge i altres pautes de comportament que són considerades com a masculines, femenines o andrògines en una societat i moment històric concret.

Orientació sexual: tendència d'una persona a sentir atracció sexual, emocional o afectiva per les persones del seu mateix gènere o d'un altre gènere.

Persona trans: és un terme genèric que s'usa per a referir-se a aquella persona que té una identitat de gènere divergent o expressa un rol de gènere diferent a l'assignat per la societat. Aquestes vivències i identitats de gènere poden mostrar una gran varietat de formes i expressions que, de vegades, reben denominacions específiques, que ací no es detallen, a excepció dels termes transsexual i transgènere.

Persona transsexual: és aquella que naix amb un sexe biològic associat a un gènere concret, amb el qual no se sent identificada. **Home transsexual:** és l'home que va nàixer amb sexe de femella. **Dona transsexual:** és una dona que va nàixer amb sexe de mascle.

La transsexualitat és, per tant, un exemple més de la diversitat humana, i el procés de transició de gènere, per adaptar-se al gènere sentit de forma íntima, ha de ser acompanyada des de l'escola per part de totes les persones integrants de la comunitat escolar, de forma natural, sense prejudicis, tot evitant l'assumpció de models tipus o l'adopció de respostes úniques.

Procés de transició (o procés de trànsit): és un procés personal i únic, d'autoafirmació de la pròpia identitat, diferent en cada cas particular, que persegueix l'adaptació progressiva a la identitat de gènere viscuda. El moment indicat per iniciar aquest procés ha de decidir-lo cada persona i contempla la preparació necessària per a assumir tots els canvis a venir, incloent-hi l'hormonació i les transformacions físiques de tot tipus.

Persona transgènere: és la persona trans que no s'identifica amb el gènere que se li pressuposa, però que no requereix assistència mèdica per a adequar les seues característiques físiques al gènere sentit com a propi.

Persona intersexual (amb intersexualitats o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD): es dona quan una persona presenta un conjunt de variacions fora de l'estàndard corporal masculí o femení, o dit d'una altra manera, quan una persona naix amb un cos que no pareix encaixar dins les definicions i pressupostos biomèdics i culturals que estableixen una coherència entre sexe cromosòmic, gonadal, hormonal i l'anatomia sexual i/o reproductiva.

Parlem, per exemple, de dones amb cromosomes XY i testicles, dones sense vagina ni úter, dones amb un clitoris gran i extern, paregut a un penis, o d'homes amb un desenvolupament diferent dels seus genitals, amb cromosomes XX, o fins i tot amb menstruació. El terme intersexualitat és un terme controvertit. De fet, la majoria de persones amb cossos intersexuals o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD) no solen reconèixer-se amb aquestes etiquetes, i fins i tot, les refusen, mentre s'identifiquen més amb etiquetes diagnòstiques o nosològiques concretes⁴.

El tracte social i el tractament mèdic cap a aquestes persones ha suscitat una gran controvèrsia per considerar aquestes situacions no com una possibilitat anatòmica i reproductiva més dins de la diversitat humana, sinó com a malalties i patologies que havien de tractar-se des d'una perspectiva mèdica (com ara intervencions de cirurgia estètica per a normalitzar genitals que no presentaven problemes de salut afegits), pel costum i la necessitat social d'assignar un sexe definit a cada persona, i per la necessitat sociocultural de transformar i normalitzar els genitals el més d'acord possible amb la norma social dicotòmica.

Transsexualitat i intersexualitat no són mútuament excloents. Tindre un cos intersexual no està relacionat amb tindre una orientació sexual no heterosexual ni d'una identitat sexual transsexual. De fet, una persona amb un cos intersexual o amb un desenvolupament sexual diferent pot ser heterosexual, bisexual, lesbiana, gai, tindre una identitat de gènere conforme al sexe assignat (cisgènere) o identificar-se amb el gènere contrari a l'assignat (transgènere).

Persona cisgènere: s'usa per a referir-se a les persones la identitat de gènere de les quals concorda amb el gènere biològic assignat al naixement.

Transfòbia: és un prejudici social, construït culturalment i interioritzat a través de la socialització. Consisteix en la discriminació de les persones transsexuals pel fet de transgredir el binomi sexe/gènere assignat socialment al naixer. No obstant això, la transfòbia no està present en totes les cultures ni en tots els moments històric.

LEGISLATIVES

Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, sobre protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge

Llei Orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació

Llei Orgànica 8/2013, de 9 desembre, de millora de la qualitat educativa

Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de las persones

Llei 12/2008, de la Generalitat, de Protecció Integral de la Infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana

Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el full de notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància.

Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i

s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar.

A la [pàgina web d'Igualtat](#), de la Conselleria d'Educació, Innovació, Cultura i Esport es troben relacionades les referències bibliogràfiques internacionals, de l'àmbit educatiu i les referides a la intersexualitat, consultades en l'elaboració d'aquest protocol.

5. RESPONSABILITATS

5.1 De l'equip docent

Totes les persones del claustre tenen l'obligació d'intervindre davant qualsevol conducta negativa derivada de l'expressió de gènere o d'una identitat de gènere que s'allunye de l'estàndard o per motiu d'un desenvolupament sexual diferent. Més concretament:

- Observar possibles casos d'expressió de gènere divergent, acompanyats o no de comportaments tendents a la introversió, l'aïllament, la depressió o conductes autolesives.
- Observar indicis d'assetjament per expressar una identitat de gènere diferent a l'assignada socialment.
- Informar d'aquestes situacions, utilitzant les vies i processos establerts en els respectius reglaments de règim intern i plans de convivència i igualtat.
- Respondre adequadament i prestar suport a les persones que expressen una identitat de gènere divergent.
- Informar o investigar seriosament actituds de rebuig, comportaments anòmals, possibles casos d'assetjament, queixes o denúncies.
- Fer el seguiment de la situació.
- Mantenir la confidencialitat dels casos.

5.2 De tota la comunitat educativa

Totes les persones de la comunitat educativa tenen l'obligació de:

- Tractar tothom amb respecte.
- No ignorar cap comportament constitutiu d'assetjament.
- Informar les autoritats educatives sobre les situacions d'assetjament de què es tinga coneixement, amb la discreció necessària per a protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades.
- Cooperar en totes les accions contingudes en aquest protocol.
- Desterrar la idea fal·laç que els casos d'expressió o d'identitat de gènere-

re són un caprici d'aquells que els manifesten.

- Cooperar en el procés d'instrucció d'expedients disciplinaris en casos d'assetjament per transfòbia i informar adequadament la família de la possibilitat de presentar una denúncia judicial de forma complementària, si els fets són constitutius d'algun delictes.
- Assegurar la confidencialitat de les persones amb intersexualitat/DSD, observada o comunicada per la família, i cercar formes d'evitar la seua exclusió, especialment en les explicacions sobre cossos i anatomies sexuals i reproductives.

A l'apartat 6.3.1 d'aquest protocol s'especifiquen les responsabilitats específiques dels diferents agents implicats en la seua aplicació.

6. DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

Principis de caràcter general

Els centres educatius elaboraran el seu Projecte educatiu de centre, el Pla de convivència i igualtat, i la resta de reglaments, plans i programes de centre, des dels principis del respecte a la llibertat individual i als drets d'identitat de gènere i orientació sexual lliurement expressats pels membres de la comunitat educativa. Garantiran un clima de seguretat, de manera que la seua activitat es desenvolupe en espais lliures d'assetjament, agressió o discriminació per qualsevol motiu, i per tant, per identitat o expressió de gènere divergent, per un desenvolupament sexual diferent o per orientació sexual.

Realitzaran les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i eradicació d'actituds i pràctiques que manifesten prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.

Els centres educatius realitzaran actuacions que afavorisquen la plena inclusió de l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb una identitat de gènere divergent, i protecció i respecte a la identitat de gènere manifestada per l'alumne.

L'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual no serà tolerat en cap lloc, ni sota cap circumstància.

6.1 Detecció i comunicació.

Activació del protocol

Aquest protocol s'activarà en el moment que qualsevol membre de l'equip docent detecte o siga informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que establisca el Reglament de règim intern, al tutor o tutora, al coordinador d'igualtat i convivència, a l'equip d'orientació o a l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui n'exercisca la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Una vegada comunicat, el director o la directora notificarà el cas al registre PREVI i s'inicia el protocol.

Estudi i valoració L'equip directiu, el tutor o tutora i l'equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per a analitzar la situació i respondre adequadament a les necessitats de l'alumne o l'alumna.

Amb el consentiment i la col·laboració de la família, o de qui n'exercisca la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents en l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que responga adequadament a les necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

6.2 Intervenció

6.2.1 Respons-

ables L'equip directiu

- Acordar amb la resta d'agents educadors un pla d'actuació i acompanyament que incloga les mesures acordades entre el centre i la família, les mesures organitzatives bàsiques i els responsables de la seua aplicació.
- Adoptar les mesures necessàries per a garantir un entorn segur en el centre per a l'alumnat trans, amb una expressió de gènere no normativa i interse-

xual.

- Assegurar en tot moment l'intercanvi ordenat i prudent de la informació.
- Gestionar el procés amb la màxima discreció i preservar la intimitat i el benestar de l' alumnat.
- Primar el dret superior a desenvolupar lliurement la personalitat de l'alumnat d'acord amb la seua identitat.
- Comunicar un possible cas d'expressió o identitat de gènere divergent al Registre PREVI.
- Sol·licitar la intervenció de les Unitats d'Atenció i Intervenció de les direccions territorials (d'ara en avant UAI), a través del Registre PREVI i la inspecció de zona.
- Vetlar per la correcta aplicació del protocol.

L'equip orientador

- Prestar assessorament a l'equip docent i a la família.
- En cas de conflicte, facilitar processos de mediació entre les parts implicades.
- Coordinar-se amb els equips inspectors i d'orientació de les UAI, amb les persones expertes proposades per aquests i mantindre'n informat l'equip docent.

El tutor/la tutora

- Supervisar la progressió i l'adaptació de l'alumnat.
- Fer un seguiment del cas i registrar totes les actuacions realitzades.
- Coordinar totes les actuacions previstes en el protocol i en el pla d'actuació i acompanyament, juntament amb l'equip directiu i orientador.

La coordinació d'igualtat i convivència

- Supervisar totes les actuacions previstes en aquest protocol.
- Col·laborar en tot allò que determine l'equip directiu per a l'aplicació del protocol. Assessorar l'equip directiu sobre l'adquisició de materials i bibliografia especialitzada o la impartició de ponències per part d'experts.
- Col·laborar en l'organització d'activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat i l'expressió de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual.

La inspecció educativa

- Activar la intervenció de les UAI en els casos que siga necessari.

Les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI)

- Prestar assessorament a tots els agents implicats, supervisar l'aplicació del protocol i proposar la participació i assessorament d'experts externs.

6.2.2 Mesures organitzatives Documentació i identificació

S'adequarà la documentació administrativa del centre docent (llistes de classe, informes d'avaluació, butlletins de notes, sobres de matrícula, identificació del material...) en consideració al nom i el gènere amb què se sent identificat l'alumne o alumna, a petició de la família o de qui n'exercisca la tutoria legal, quan ho comuniqui per escrit, mentre l'alumne o alumna siga menor d'edat o no estiga emancipat. No obstant això, la documentació oficial de l'alumne o alumna no podrà modificar-se fins que no es realitzi el canvi de nom en el Registre Civil i es trasllade al centre la documentació pertinent. En qualsevol cas, es prioritzarà el benestar de l'alumnat.

- Caldrà dirigir-se a l'alumne o alumna pel nom i l'adscripció de gènere que haja escollit i comunicat al centre.
- Es garantirà la llibertat de vestimenta amb què l'alumne o alumna se senta identificat, d'acord amb el gènere expressat.

Ús de les instal·lacions del centre segons la identitat de gènere expressada

- Es garantirà a l'alumnat l'accés als lavabos i els vestuaris d'acord amb la identitat de gènere manifestada.
- Convé estudiar i repensar la disponibilitat i distribució de lavabos de xics i xiques, o la possibilitat que siguin mixtos.

Pla de convivència i igualtat

- Totes les mesures de prevenció, detecció i intervenció previstes per a fer front a possibles casos de discriminació, assetjament, violència de gènere i maltractament per intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual, hauran de constar en el Pla de convivència i igualtat del centre.
- El coordinador o la coordinadora de d'igualtat i convivència supervisarà totes aquestes actuacions, en col·laboració amb l'equip directiu, l'equip orientador i el tutor o la tutora, especialment, durant el procés de transició de gènere que efectue una persona durant la seua estada al centre educatiu.

6.2.3 Mesures educatives

S'adoptaran totes les mesures necessàries encaminades a garantir el respecte cap a les persones trans i amb intersexualitats i un tracte igualitari i inclusiu:

- Es dissenyaran els projectes educatius des del principi general del respecte a la llibertat i als drets humans, entre els quals, el dret a expressar i desenvolupar la identitat sentida.
- Els reglaments, plans i programes de centre es configuraran des dels principis de la inclusió educativa.
- S'evitarà la realització d'activitats diferenciades per gèneres. Si es produeix en algun cas aquesta diferenciació, el professorat tindrà en consideració el gènere amb què l'alumne o alumna se sent identificat.
- Es garantirà la coordinació dels membres del claustre i de l'equip docent per a dur endavant les actuacions escaients, després d'haver detectat un possible cas d'identitat de gènere divergent.
- Es tindrà una cura especial en la configuració del grup-classe de referència de l'alumnat en procés de transició de gènere, de manera que afavorisca la inclusió de l'alumne o l'alumna, tot respectant-ne la integritat de la seua xarxa social.

Les persones adultes faran ús d'un llenguatge inclusiu, igualitari i respectuós amb la diversitat. No es permetran usos lingüístics discriminatoris ni actituds arrelades que puguen ser denigrants cap a les persones trans, ni considerar-les falsament innòcues.

- Les explicacions sobre el desenvolupament sexual de l'ésser inclouran totes les possibilitats anatòmiques existents i no es permetran explica-

cions que puguen ser discriminatòries i estigmatitzants cap a les persones amb intersexualitats.

- S'evitarà articular discursos basats en estereotips o que pressuposen l'assignació d'un gènere o una orientació sexual determinats pel sexe biològic.
- Es practicarà la tolerància zero davant qualsevol conducta que atempte contra les particularitats anatòmiques i reproductives i la integritat de la persona objecte de possible assetjament.
- Es promouran models de masculinitat igualitaris contraposats als models masclistes i de dominació imperants en la societat.

6.2.4 Mesures extraordinàries en cas de detecció d'indicadors de transfòbia

Es tracta de prevenir possibles situacions de disconformitat, malestar i rebuig que li produeix a l'alumne o alumna la situació de divergència entre la identitat psicològica i el sexe anatòmic, així com de possibles situacions de discriminació o transfòbia.

Situació de discriminació, assetjament o violència

Detectada una situació d'assetjament, o d'agressions, se seguiran els protocols destinats a l'efecte que figuren com a annex I i annex II de [l'Ordre 62/2014](#), de 28 de juliol:

- Detecció i comunicació de la situació a la Inspecció Educativa i a la UAI de la direcció territorial corresponent
- Comunicació i registre de la incidència
- Mesures d'urgència
- Comunicació a les famílies de tots els implicats*
- Mesures de tractament individualitzat
- Seguiment del cas per les unitats d'Atenció i Intervenció i la Inspecció d'Educació

**Ateses les especificitats d'aquest tipus d'alumnat, i de l'assetjament per homofòbia o transfòbia, no previstes en l'Ordre 62/2014, prèviament a la comunicació del cas a la família, caldrà estudiar, mitjançant entrevistes a l'estudiant i a la seua família, si en l'àmbit familiar hi ha indicadors de*

transfòbia o de no-acceptació de la situació, per tal d'evitar generar un conflicte afegit a la persona víctima d'assetjament.

Situació de desprotecció

Si la família no reconeix la identitat expressada pel fill o la filla, i s'observa sofriment emocional o psicològic persistent, el centre educatiu actuarà amb la màxima cautela, discreció i confidencialitat, però diligentment i amb determinació. El director o la directora sol·licitarà a la inspecció educativa la intervenció de la UAI de la direcció territorial d'educació corresponent. Sota la supervisió dels responsables de la UAI, es mantindran tantes reunions amb la família com siguin necessàries fins arribar a un acord entre les parts, des de la via del diàleg, que repercutisca en l'adopció per consens de les mesures que l'alumne o alumna requereix, i que n'assegure el benestar i la integritat física i psicològica.

En casos extrems de no col·laboració, i esgotada la via del diàleg, el centre procedirà a l'aplicació del protocol que figura a l'annex III, de [l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol](#), i a la notificació a la conselleria competent en benestar social i protecció de la infància, a través del full de notificació, segons s'estableix en [l'Ordre 1/2010, de 3 maig](#).

6.4 Seguiment

La persona coordinadora d'igualtat i convivència se n'encarregarà de supervisar l'aplicació d'aquest protocol, i vetlarà perquè:

- L'equip orientador preste assessorament psicopedagògic a l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb disconformitat de gènere o en procés de transició per a fer el seguiment del desenvolupament de la seua vida escolar.
- El tutor o la tutora observe i porte un control periòdic del cas, tant de l'estat de l'alumne o alumna com del grup on s'integra, i es coordine amb l'equip docent del grup classe de referència.
- El tutor/tutora, el cap d'estudis, l'equip orientador i el coordinador d'igualtat i convivència es reunisquen de forma periòdica, setmanalment o de forma quinzenal, segons es determine en cada cas.

- Es preste una atenció individualitzada a l'alumne o alumna per part de l'equip orientador, tutors, dels membres de l'equip directiu, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència i de la resta de l'equip docent. Es pot valorar la conveniència de nomenar un tutor o tutora personal, triat pel propi alumne/a, que siga una persona de referència per a l'alumne/a o amb qui tinga un major grau de confiança i empatia.
- L'observació, la supervisió i l'acompanyament d'aquests casos s'ha de realitzar de forma que l'alumne o alumna no perceba un tractament diferenciat que l'estigmatitze i evitar així una doble discriminació. Una vegada finalitzada l'aplicació del protocol, les accions de formació i sensibilització que hagen tingut un impacte positiu seran incorporades als reglaments i plans que regulen el funcionament i la convivència en el centre.

6.5 Accions de sensibilització

El centre adoptarà i inclourà a la PGA accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa per assegurar el respecte a la diversitat d'anatomies sexuals i reproductives i el respecte a la identitat de gènere.

6.6 Accions de formació

El coordinador/a de formació, en col·laboració amb coordinador o coordinadora d'igualtat i convivència, organitzarà activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual, perquè s'inclouen en els plans d'estudi i programacions, a fi que el centre educatiu esdevinga un espai que garantisca la igualtat i la diversitat, confortable i lliure de discriminació o violència.

En els cursos de formació o tallers impartits per professionals externs, els continguts hauran d'estar avalats per experts i per la literatura científica sobre la matèria (ciències psicosocials i biomèdiques), i s'evitarà, en qualsevol cas, pseudoformació basada en mites, supersticions o estereotips.

Es podran organitzar ponències, xarrades o la impartició de tallers a càrrec d'experts o especialistes en la matèria:

- En col·laboració amb les AMPA, per a pares, mares i familiars, en horari extraescolar i dirigits a tota la comunitat educativa.
- Dins el Programa de formació anual en centres, per al professorat.

En l'àmbit del Pla d'acció tutorial i del Pla d'atenció a la diversitat:

- S'incorporarà un programa d'educació afectiva i sexual, progressiu i adaptat al currículum vigent de les diferents etapes educatives reglades
- El respecte a la identitat de gènere es tindrà present en qualsevol activitat acadèmica del centre i també en les activitats complementàries i extraescolars.

Per al desenvolupament de les actuacions de sensibilització, formació i acompanyament de l'alumnat trans i intersexual, el centre educatiu comptarà amb el suport ni l'assessorament del CEFIRE, el Servei Psicopedagògic Escolar, els departaments d'orientació, els gabinets psicopedagògics municipals i amb els col·lectius LGTBI més representatius i registrats legalment.

Pel que fa al professorat, la informació i la formació docent és imprescindible perquè es tradueixi en actituds de respecte i atenció a les diferències individuals.

6.7 Coordinació entre administracions

La Direcció General de Política Educativa promourà procediments de coordinació d'actuacions i d'intercanvi de recursos amb altres departaments, especialment amb la direcció competent en igualtat i la direcció competent en salut sexual, orientats a la prevenció, detecció i intervenció davant de situacions de vulnerabilitat que suposen amenaces per al desenvolupament integral de l'alumnat trans i de les persones amb intersexualitats: accions conjuntes, campanyes institucionals, programes educatius en què col·laboren diferents administracions, etc.

Coordinació amb la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i la Intersexualitat (UIGI)

En els casos en què l'alumnat estiga immers en un procés de transició de gènere, els centres podran sol·licitar, a petició de la família, l'assessorament dels professionals de la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i

Intersexualitat per tal d'ajustar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat amb identitat de gènere divergent o amb desenvolupament sexual diferent.

7. REGISTRES

Comunicació d'un possible cas d'identitat o expressió de gènere divergent al Registre PREVI:

<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/registro-central>

Informe final de curs sobre convivència que elabora la direcció del centre:

<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/plan-de-convivencia>

Inclusió en el PEC (específicament, en Pla de convivència i igualtat i en el Pla d'atenció a la diversitat) de les actuacions previstes en el protocol.

Concreció de les actuacions en la PGA i Pla de formació del professorat.

8. INDICADORS

8.1- Indicators d'èxit

Indicadors per a valorar el nivell de qualitat i eficàcia del protocol implementat.

Dels resultats

En l'alumnat

- Progressió de l'alumnat quant al coneixement i l'acceptació de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere.
- Millora del clima i la convivència a les aules.
- Plena inclusió de les persones LGTBI.

En el professorat

- Millora del tractament educatiu de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere.
- Coneixement del protocol d'actuació per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.
- Respecte cap a les persones LGTBI.

En el centre

- Inclusió de les actuacions previstes en el protocol en els documents que regulen la vida del centre.

- Incorporació d'una línia estratègica sobre coeducació, que incloga la igualtat de gènere, l'educació afectivosexual i el tractament de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere en el PEC i la PGA.

Inclusió de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere com a contingut transversal a totes les àrees._

Del procés

- Realització de les actuacions previstes en el protocol.
- Satisfacció dels agents responsables de l'actuació.
- Adequació de les actuacions als objectius marcats.
- Dificultats en l'aplicació de les actuacions.
- Funcionalitat de les actuacions.
- Col·laboració de tots els agents implicats en l'aplicació del protocol.
- Coordinació general en l'organització del centre.

8.2- Indicadors de transfòbia

A la [pàgina web d'Igualtat](#), de la Conselleria d'Educació, Innovació, Cultura i Esport es troben relacionats els indicadors de transfòbia que els centres educatius poden utilitzar per a la seua autoavaluació.

9- PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER A L'ACOLLIDA DE L'ALUMNAT NOUVINGUT

1. Finalitat
2. Abast
3. Referències
4. Responsabilitats
5. Descripció de les actuacions
 - A. Abans de la incorporació al centre de l'alumnat nouvingut
 1. Matriculació
 2. Preparació
 - B. Incorporació de l'alumnat nouvingut
 3. Benvinguda
 4. Incorporació a l'aula
 - C. Posterior a la incorporació de l'alumnat nouvingut
 5. Avaluació inicial
 6. Determinació de necessitats
 7. Planificació del suport lingüístic
 8. Coordinació amb l'entorn escolar
 9. Planificació del seguiment
 - D. Seguiment de l'alumnat nouvingut
 10. Finalització del procés d'acollida individual de l'alumne o l'alumna
 - E. Avaluació del procés
 11. Avaluació del procés d'acollida
6. Diagrama de flux Annex I. Definicions

Annex II. Quadre d'indicadors per al seguiment del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut

Annex III. Registre i valoració del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut (model orientatiu)

Annex IV. Models orientatius generals

Model orientatiu 1: Registre d'entrevistes amb l'alumne o alumna Model orientatiu 2: Registre d'observacions a l'aula

Model orientatiu 3: Registre d'entrevistes amb la família o tutors legals Model orientatiu 4: Petició d'entrevista a la família o tutors legals

Annex V: Institucions i entitats sense ànim de lucre

1. FINALITAT

Establir els procediments i els criteris necessaris per a acollir l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, i facilitar guies d'actuació i documents orientatius de registre i valoració per a garantir una acollida i una atenció adequades a les seues necessitats



2. ABAST

S'aplicarà a tots els centres educatius públics no universitaris de la Generalitat Valenciana.

Els centres privats concertats hauran d'establir els mecanismes adequats per acomplir la normativa vigent. En qualsevol cas, podran acollir-se a aquest protocol.

3. REFERÈNCIES

Les referències que figuren en la llista següent estan classificades alfabèticament. Aquesta llista es mantindrà actualitzada en el web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport.

► **Convenció sobre l'Estatut dels refugiats.** Adoptada en Ginebra, Suïssa, el 28 de juliol de 1951 per la Conferència de Plenipotenciaris sobre l'Estatut dels Refugiats i dels Apàtrides (Nacions Unides), convocada per l'Assemblea General en la seua resolució 429 (V), del 14 de desembre de 1950. Entrada en vigor: 22 d'abril de 1954, de conformitat amb l'article 43. Sèrie Tractats de Nacions Unides, núm. 2545, vol. 189, p. 137.

► **Declaració Universal dels Drets Humans.** Adoptada i proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, resolució 217 A (III), de 10 de desembre de 1948.

► **Directiva 2001/55/CE del Consell, de 20 de juliol de 2001, relativa a les normes mínimes per a la concessió de protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades, i a mesures de foment d'un esforç equitatiu entre els estats membres per a acollir aquestes persones i assumir les conseqüències d'acollir-les.**

► **Pla d'acció tutorial (PAT) – Educació Infantil i Educació Primària**
Atenent a la normativa vigent en el moment de l'aplicació d'aquesta resolució.

► **Pla d'acció tutorial (PAT) – Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat**
Atenent a la normativa vigent en el moment de l'aplicació d'aquesta resolució.

► **Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (PADIE) – Educació Infantil i Educació Primària**

Atenent a la normativa vigent en el moment de l'aplicació d'aquesta resolució.

► **Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (PADIE) – Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat**

Atenent a la normativa vigent en el moment de l'aplicació d'aquesta resolució.

► **Pla de convivència**

Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència als centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de casos de violència escolar. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, 01.08.2014, núm. 7330.

► **Pla de transició de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria**

Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, 23.06.2011, núm. 6550.

► **Procediment d'admissió**

Decret 40/2016, de 15 d'abril, del Consell, pel qual es regula l'admissió en els centres docents públics i privats concertats que imparteixen

ensenyances d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, 18.04.2016, núm. 7762, p. 8358-8371.

Ordre 7/2016, de 19 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula el procediment d'admissió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Diari Oficial de la Comunitat Valenciana, 21.04.2016, núm. 7765, p. 8704-8745.

Ordre 13/2018, de 18 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'accés i l'admissió als cicles formatius de grau mitjà i grau superior dels ensenyaments professionals d'Arts Plàstiques i Disseny a la Comunitat Valenciana. Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, 20.04.2018, núm. 8278, p. 15627-15636.



4. RESPONSABILITATS

Tota la comunitat escolar serà responsable d'acord amb el seu àmbit d'actuació. Es detalla l'atribució de responsabilitats en l'apartat "5. Descripció de les actuacions", i en l'apartat "6. Diagrama de flux".

5. DESCRIPCIÓ DE LES ACTUACIONS

INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT AL CENTRE

En algun moment de la nostra vida, tots hem format part de l'alumnat nouingut en un centre educatiu i hem experimentat un procés d'acollida. Una actitud comprensiva, coordinada i amb sensibilitat facilita aquest procés i millora l'adaptació de les persones nouingudes.

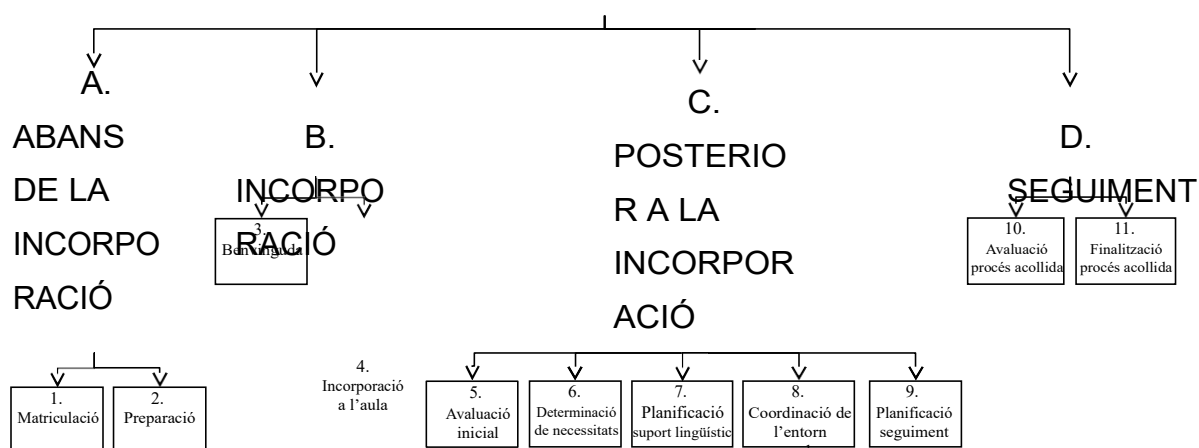
A hores d'ara, vivim en un entorn molt canviant en què hi ha famílies que, per diversos motius, traslladen la seua residència, cosa que comporta el canvi de centre dels seus fills i filles. Es tracta d'alumnat desplaçat d'altres municipis, d'altres comunitats, d'altres sistemes educatius o desplaçats forçosos.

El procés d'acollida s'inicia amb la preparació d'actuacions d'acollida abans de la seua incorporació al centre educatiu, té una duració variable d'acord amb la situació particular en què es trobe l'alumne o l'alumna i finalitza quan ha desenvolupat les competències i les habilitats bàsiques (lingüístiques i psicosocials) que li han de permetre estar en disposició d'assolir l'objectiu de participar plenament en la vida del centre.

Les actuacions que es preveuen en aquest protocol s'incorporaran o poden estar ja incorporades al PEC (projecte educatiu de centre).

Com a orientació, s'han inclòs en aquest protocol dos annexos: "Annex II. Quadre d'indicadors", per al seguiment del procés d'acollida, i "Annex III. Registre i valoració del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut", per a enregistrar i valorar les actuacions d'acollida i fer un seguiment des de l'inici del procés fins a la finalització d'aquest.

**PROTOCOL
D'ACOLLIDA
ALUMNAT
NOUINGUT
ACTUACIONS**



A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT
--

L'aplicació del protocol s'iniciarà en el moment en què el centre educatiu estiga informat de la incorporació d'un nou alumne o alumna o quan s'hi produïska directament la seua matriculació.

La Inspecció d'Educació i l'equip directiu actuaran coordinadament. Es procurarà un lloc escolar proper a la seua residència (domicili, centre de recepció o centre de protecció del menor.) S'intentarà garantir la reagrupació familiar. Si hi ha germans o germanes, es procurarà mantindre'ls units en un mateix centre. En cas que els germans o les germanes estiguen en etapes educatives distintes, Infantil-Primària i Secundària-Batxillerat, es facilitarà la matriculació en centres que mantinguen una relació d'adscripció.

1. MATRICULACIÓ

Responsable: l'equip directiu

Per a la matriculació, es realitzaran les accions següents:

- Preparar la comunicació amb la família biològica, o d'acollida, el tutor o la tutora o els representants legals. Facilitar, si és possible, un mediador o mediadora intercultural o intèrpret, si és necessari.
- Realitzar una primera entrevista amb l'alumne o l'alumna i amb la família biològica, o d'acollida, o amb els representants legals, per a obtindre les primeres dades personals, familiars, acadèmiques i sanitàries de l'alumne o l'alumna i informació sobre la situació familiar en aqueix moment i, si és el cas, amb l'entitat d'atenció a l'immigrant que els atén.
- Facilitar a l'alumne o l'alumna i a la seua família o representants legals, informació

general sobre el centre:

- funcionament del centre,
- serveis complementaris,
- activitats complementàries i extraescolars,
- horaris i calendari,
- materials curriculars,

- ajudes i beques,
 - resolució de dubtes, i
 - altres.
- Per optimitzar el procés d'acollida, la família i el centre concertaran la visita que tindrà lloc en la fase de benvinguda.
- Altres.

2. PREPARACIÓ

Responsable: l'equip directiu i la comissió de coordinació pedagògica, o subcomissió o estructura equivalent que es determine

Per iniciar els processos d'acollida, si escau, l'equip directiu convocarà la comissió de coordinació pedagògica, la qual determinarà si assumeix les accions que se li atribueixen en aquest protocol o si designa una subcomissió o una estructura equivalent per portar-les a terme.

En la fase de preparació, es realitzaran les tasques següents:

- Planificar i coordinar la benvinguda de l'alumne o l'alumna i organitzar la seua acollida.
- Planificar la incorporació al grup.
- Organitzar els recursos necessaris per a l'acollida de l'alumnat i les seues famílies.
- Implicar la comunitat educativa, en tot el procés, amb informació i comunicació fluïda, mantenint una actitud sensible, comprensiva i de col·laboració.
- Planificar, organitzar i desplegar actuacions per a la sensibilització de la comunitat educativa, que generen empatia cap a les persones desplaçades i eviten actituds xenòfobes, discriminatòries, racistes o de rebuig. Per a dur a terme aquestes accions és aconsellable comptar amb la col·laboració de professionals i tècnics comunitaris de les associacions i ONG especialitzades a donar acollida a aquests col·lectius.
- Establir un mecanisme per al traspàs d'informació entre l'equip docent i l'alumnat

que col·labore en l'acollida del company nouvingut o la companya nouvinguda.

- Incorporar les accions que formen part del procediment d'acollida als documents del centre.

3. BENVINGUDA

Responsable: la comissió de coordinació pedagògica, o subcomissió o estructura equivalent que es determine

En aquesta fase del procés, les tasques que es desenvoluparan són les següents:

- Efectuar la reunió d'acollida amb l'alumne o l'alumna i amb la família, o els representants legals, amb l'objectiu d'afavorir un clima de cordialitat, confiança i seguretat. S'hi tractaran els continguts següents:
 - breu referència al sistema educatiu valencià,
 - informació descriptiva del centre i del seu projecte educatiu,
 - presentació de l'organigrama de personal docent i no docent (qui és qui al centre), amb especial referència a la figura del tutor o la tutora,
 - informació sobre serveis del centre i recursos específics al seu abast,
 - funcionament de la classe,
 - rutines,
 - etc.
- Realitzar amb l'alumne o l'alumna i la seua família, o els representants legals, una visita acompanyada pel centre i les seues instal·lacions.
- Presentar les persones que formaran part del dia a dia de l'alumne o l'alumna, especialment el tutor o la tutora del grup al qual queda assignat, i posar èmfasi en les actituds que mostren afecció.

4. INCORPORACIÓ A L'AULA

Responsable: el tutor o la tutora
S'efectuaran les accions següents:

- Organitzar la classe:
 - Activitats prèvies per a la incorporació al grup classe.
 - Si és el cas, informar els companys i les companyes que s'hauran elegit per a portar endavant qualsevol acció de tutoria entre iguals o una altra mesura d'acompanyament i preparar les actuacions amb aquest alumnat.

– Recollir propostes i suggeriments que ajuden a la inclusió i al benestar del nou alumne o de la nova alumna i posar-les en comú.

- Presentar el nou alumne o alumna a la resta del grup.
- Descobrir intel·ligències, habilitats i interessos.
- Altres.

5. AVALUACIÓ INICIAL

Responsable: l'equip docent assessorat pels equips d'orientació

Es portaran a terme les accions següents:

- Dissenyar i aplicar instruments d'avaluació que permeten una aproximació a la història acadèmica de l'alumne o l'alumna, al seu nivell curricular i a la seua competència lingüística:
 - Informació sobre competències clau
 - Informació específica sobre competències lingüístiques
- Analitzar la informació disponible:
 - Documentació acadèmica prèvia
 - Registre d'entrevistes amb l'alumne o l'alumna (model orientatiu, annex IV.1)
 - Registre d'observacions (model orientatiu, annex IV.2)
 - Registre d'entrevistes amb la família o els tutors legals (model orientatiu, annex IV.3).
 - Altres
- Elaborar els informes sobre competències clau i competències lingüístiques.

6. DETERMINACIÓ DE NECESSITATS

Responsable: l'equip docent assessorat pels equips d'orientació

Pel que fa a l'organització de la resposta a la inclusió:

- Identificar les barreres a l'accés, a la participació i a l'aprenentatge, si n'hi ha, en funció dels resultats de l'entrevista de l'acollida, de les entrevistes amb la família o els representants legals, de l'avaluació inicial i de l'observació directa a l'aula i al centre.
- Establir el nivell de resposta educativa per a la inclusió, entre altres:
 - Mesures de suport social, econòmic, personal i acadèmic, tant internes com externes, que siguin necessàries.
 - Mesures per a accedir a la informació o a la comunicació oral o escrita en la llengua o les llengües d'aprenentatge.
 - Elaborar, si és el cas, una adaptació temporal d'accés.

7. PLANIFICACIÓ DEL SUPORT LINGÜÍSTIC

Responsable: la comissió de coordinació pedagògica, o subcomissió o estructura equivalent que es determine

Per a la planificació del suport lingüístic, s'efectuaran les accions següents:

- Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder seguir les classes (valencià, castellà, anglés...).
- Desenvolupar actituds positives cap al valencià i el seu procés de normalització lingüística.
- Oferir ajuda personalitzada perquè puga comprendre i abordar continguts que es treballen amb tot el grup i que li permetran una major participació en les activitats de l'aula.
- Facilitar ajudes durant les activitats d'aula per tal de centrar l'atenció, aclarir conceptes, guiar la tasca i, especialment, afavorir l'expressió oral.
- Revisar, reflexionar o reforçar activitats de classe.

8. COORDINACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR

Responsable: l'equip directiu

Per tal de coordinar les accions dins i fora del centre, s'encarregarà de facilitar la participació de l'alumnat nouvingut en el centre i en l'agenda cultural i esportiva de l'entorn local (ajuntament, casa de la cultura, poliesportiu municipal, etc.).

9. PLANIFICACIÓ DEL SEGUIMENT

Responsable: l'equip docent, en coordinació amb la comissió de coordinació pedagògica, o subcomissió o estructura que es determine

Realitzarà el seguiment de l'alumne nouvingut o alumna nouvinguda, que inclourà la temporització que considere necessària amb l'objectiu d'avaluar l'assoliment de les diferents competències.

D. SEGUIMENT DE L'ALUMNAT NOUINGUT

10. FINALITZACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA INDIVIDUAL DE

L'ALUMNE O L'ALUMNA

Responsable: l'equip docent i la comissió de coordinació pedagògica, o subcomissió o estructura que es determine

Es donarà per finalitzat el procés d'acollida quan tots dos informen favorablement a la direcció del centre que l'alumne o l'alumna ha desenvolupat les competències i les habilitats bàsiques (lingüístiques i psicosocials) que li han de permetre estar en disposició d'assolir l'objectiu de participar plenament en la vida del centre.

E. AVALUACIÓ DEL PROCÉS

11. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA

Responsable: la comissió de coordinació pedagògica

Valorarà el procés d'acollida en les seues diferents fases i realitzarà, si escau, propostes de millora que s'hauran d'incorporar al Pla d'actuació per a la millora (PAM).

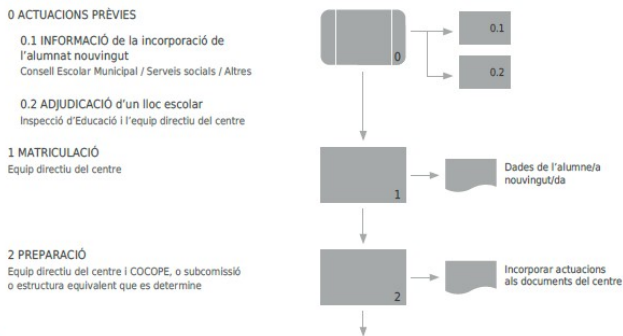
6. DIAGRAMA DE FLUX

6. DIAGRAMA DE FLUX

PROTOCOL D'ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT, ESPECIALMENT EL DESPLAÇAT

Tots els documents que continguen informació de menors i entrevistes a famílies són informació interna i confidencial

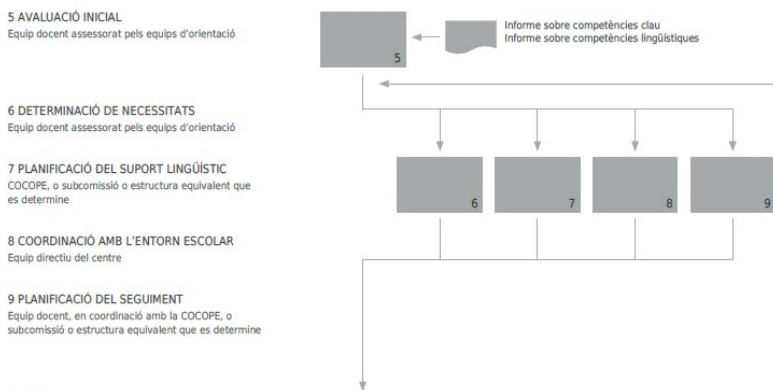
ABANS DE LA INCORPORACIÓ



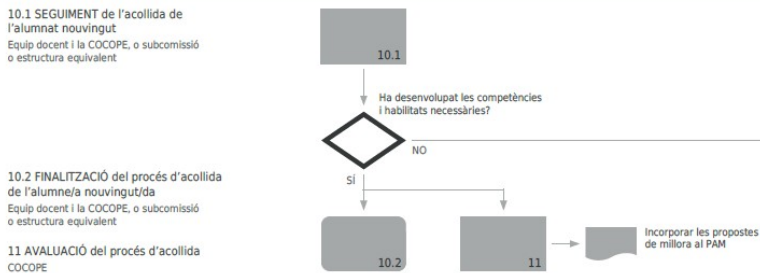
INCORPORACIÓ



POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ



SEGUIMENT I AVALUACIÓ





ANNEX I. DEFINICIONS

A la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, estan disponibles les definicions d'aquelles paraules i expressions que poden ajudar a la comprensió d'aquest document, ordenades alfabèticament. Són cites o fragments que s'han obtingut de diferents fonts amb una finalitat purament educativa.

ANNEX II. QUADRE D'INDICADORS PER AL SEGUIMENT DEL PROCÉS D'ACOLLIDA DE L'ALUMNAT NOUINGUT

ACTUACIONS	INDICADORS	Fórmula	Meta	Responsable
1. MATRICULACIÓ	S'ha recollit informació sobre l'alumnat (dades personals, familiars, acadèmiques i sanitàries) durant la primera entrevista amb la família, tutor o tutora o representants legals.	Sí/No	100 %	Equip directiu
	S'ha facilitat la informació general sobre el centre: funcionament, horaris, materials curriculars...	Sí/No	100 %	Equip directiu
	S'ha concertat una cita per a la reunió d'acollida amb l'alumne o l'alumna i la família o representants legals.	Sí/No	100 %	Equip directiu
2. PREPARACIÓ	S'ha reunit la COCOPE* (si escau).	Sí/No	100 %	Equip directiu
	S'ha planificat la incorporació al grup.	Sí/No	100 %	CO-COPE*

Ó	S'han planificat i organitzat els recursos per a l'acollida.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
	S'han planificat i desenvolupat accions per a la sensibilització de la comunitat educativa.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
	S'ha establert un mecanisme de traspàs d'informació.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
	S'ha incorporat el procediment d'acollida als documents del centre.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
3. BENVIN- GUDA	S'ha efectuat una reunió d'acollida amb l'alumne o l'alumna i la seua família.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
	S'ha realitzat una visita pel centre i les instal·lacions amb l'alumne o l'alumna i la seua família.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
	S'ha presentat l'equip humà, en especial, el tutor o la tutora.	Sí/No	100 %	CO- COPE*

ACTUA- CIONS	INDI- CADOR S	Fór- mula	Meta	Respon- sable
4. INCORPO- RACIÓ A L'AULA	S'ha organitzat la classe prèviament (activitats prèvies amb el grup, mesura d'acompanyament, propostes i suggeriments, presentació al grup...).	Sí/No	100 %	Tutor/a
	S'ha presentat l'alumne o l'alumna al grup classe.	Sí/No	100 %	Tutor/a
5. AVALUACIÓ INICIAL	S'han dissenyat i aplicat instruments d'avaluació.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'ha analitzat la informació disponible.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'ha realitzat un informe sobre competències clau.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'ha realitzat un informe específic sobre competències lingüístiques.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	Es disposa d'un registre d'entrevistes amb l'alumne o l'alumna.	Sí/No	100	Equip
	Es disposa d'un registre d'observacions.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	Es disposa d'un registre d'entrevistes amb la família o tutors legals.	Sí/No	100	Equip do-

			%	cent
6. DETERMI- NACIÓ DE NECESSI- TATS	S'han identificat les barreres a l'accés, a la participació i a l'aprenentatge, si és el cas.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'ha establert el nivell de resposta educativa per a la inclusió.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'han determinat les mesures de suport social, econòmic, personal i acadèmic tant internes com externes que siguin necessàries.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'han determinat les mesures per a accedir a la informació o la comunicació oral o escrita en la llengua o les llengües d'aprenentatge.	Sí/No	100 %	Equip do- cent
	S'ha elaborat, si és el cas, una adaptació temporal d'accés.	Sí/No	100 %	Equip do- cent

ACTUA- CIONS	INDI- CADOR S	Fór- mula	Meta	Respon- sable
7. PLANIFI- CACIÓ DEL SU- PORT LINGÜÍS- TIC	S'han previst les necessitats de suport lingüístic i planificat les ac- cions corresponents.	Sí/No	100 %	CO- COPE*
8. COORDI- NACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR	S'ha promocionat la participació de l'alumnat nouvingut en el centre i en l'agenda cultural i esportiva de l'entorn local (ajuntament, casa de la cultura, poliesportiu municipal).	Sí/No	100 %	Equip di- rectiu
9. PLANIFI- CACIÓ DEL SEGUI- MENT	S'ha realitzat el seguiment de l'alumnat nouvingut.	Sí/No	100 %	Equip do- cent CO- COPE*
10. SEGUIMENT	S'ha valorat l'acollida de l'alumnat nouvingut i es considera que es-		100	Equip do-

DE L'ALUM- NAT NOU- VINGUT	tà en disposició de participar plenament en la vida del centre.	Sí/No	%	cent CO- COPE*
11. AVALU- ACIÓ PROCÉ S D'ACOL- LIDA	S'ha fet una valoració del procés d'acollida.	Sí/No	100 %	COCOPE
	S'han incorporat les propostes de millora al procés i al Pla d'actuació per a la millora (PAM).	Sí/No	100 %	COCOPE

PAM: Pla d'actuació per a la millora COCOPE: Comissió de coordinació pedagògica

* La comissió de coordinació pedagògica decidirà si assumeix les accions que se li atribueixen en aquest protocol o si designa una subcomissió o una estructura equivalent per portar-les a terme.



ANNEX III. REGISTRE I VALORACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA DE L'ALUMNAT NOUINGUT (MODEL ORIENTATIU)

Document orientatiu de registre i valoració de les actuacions d'acollida per a fer un seguiment des de l'inici del procés fins a la seua finalització. Aquest document es mantindrà actualitzat en el web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport.

A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT

ACTUACIONS PRÈVIES (Responsable: la Inspecció)

- En la mesura del possible, s'ha procurat un lloc escolar proper a la seua residència (domicili, centre de recepció o centre de protecció del menor):

Sí No

- En la mesura del possible, s'ha garantit la reagrupació familiar:

Sí No

Casos de reagrupació familiar:

- 1) Si l'alumne o l'alumna té germans o germanes escolaritzats en una mateixa etapa educativa, s'intentarà matricular-los al mateix centre.
- 2) Si l'alumne o l'alumna té germans o germanes escolaritzats en etapes educatives distintes, s'intentarà matricular-los en centres que mantinguen relació d'adscripció.

A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT 1. MATRICULACIÓ

ENTREVISTA INICIAL I RECOLLIDA D'INFORMACIÓ
Nom i cognoms del membre de l'equip
(Responsable de l'ompliment equiu
directiu:

Data de l'entrevista: _de _____ de _____

A. DADES PERSONALS

Cognoms: _____

Nom: _____

País d'origen: _____

Nacionalitat/s: _____

Data de naixement: ___ de _____ de _____

Nivell educatiu: _____

Data d'arribada: ___ / ___ / _____

Data

d'escolarització: ___ / ___ / _____

Adreça: _____

Localitat i província: _____

_____ **Codi postal:** _____

Telèfon 1: _____

Telèfon 2: _____

Llengua primera: _____

Llengua segona: _____

Llengua o llengües estrangeres: _____

B. DADES FAMILIARS

Nom i cognoms del pare/tutor/representant legal:

Nom i cognoms de la mare/tutora/representant legal:

Llengua principal de comunicació amb la família: _____

Entitat d'atenció a l'immigrant que atén la família: _____

Situació familiar actual:

--

Nom i cognoms del germà o de la germana 1: _____

Data de naixement: ___ de _____ de _____

**Centre en què es troba escolaritzat o
escolaritzada:**

Nom i cognoms del germà o de la germana 2: _____

Data de naixement: ___ de _____ de _____

**Centre en què es troba escolaritzat o
escolaritzada:**

Nom i cognoms del germà o de la germana 3: _____

Data de naixement: ___ de _____ de _____

Centre en què es troba escolaritzat o escolaritzada:

C. DADES ACADÈMIQUES

- Presenta història acadèmica prèvia:

Sí No

- Presenta documentació relativa al nivell de comunicació lingüística:

Sí No

- Informació genèrica (cal marcar l'opció o les opcions que hi corresponguen):

Alumne o alumna que s'incorpora per primera vegada al sistema educatiu valencià

Alumne o alumna que ha estat escolaritzat o escolaritzada normalment

País o comunitat autònoma on ha estat escolaritzat o escolaritzada:

Alumne o alumna que no ha estat mai escolaritzat o escolaritzada

D. DADES SANITÀRIES

- Presenta informe mèdic del facultatiu:

Sí No

- Presenta condicions de salut que requereixen atenció sanitària:

Sí No

- Presenta informe mèdic de prescripció de medicaments en horari escolar:

Sí No

- Presenta, si és el cas, consentiment informat de la família:

Sí No

E. OBSERVACIONS

INFORMACIÓ FACILITADA A L'ALUMNE O L'ALUMNA I A LA
FAMÍLIA / REPRESENTANTS LEGALS
(Responsable de l'ompliment:
Equip directiu)

**Nom i cognoms del membre de l'equip
directiu:**

**Signatur
a:**

Taula de verificació:

- Funcionament del centre
- Serveis complementaris
- Activitats complementàries i extraescolars
- Horaris
- Calendari del curs escolar
- Materials curriculars
- Ajudes i beques
- Concertació de cita per a la fase de benvinguda: data / /
- Altres

Observacions:

--

A. ABANS DE LA INCORPORACIÓ AL CENTRE DE L'ALUMNAT NOUINGUT
2. PREPARACIÓ

REUNIÓ DE LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA
(Responsable de l'ompliment:

Data de reunió de la comissió de coordinació pedagògica (si escau):

_____ de _____ de _____

	Nom i cognoms	Sig- natura
Representant de l'equip directiu		

En cas que la comissió de coordinació pedagògica haja designat una subcomissió o estructura equivalent, cal indicar les persones que la formen:

Càrrec	Nom i cognoms	Sig- natura

ACTUACIONS

(Responsable de l'ompliment: la comissió de coordinació pedagògica, subcomissió o estructura equivalent)

- S'ha planificat la incorporació al grup de l'alumnat nouingut:
 Sí No
- S'ha planificat i organitzat el procediment d'acollida a l'alumnat nouingut i els recursos disponibles:
 Sí No
- S'han planificat i desenvolupat accions per a la sensibilització de la comunitat educativa:

Sí

No

B. INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
3. BENVINGUDA

REUNIÓ D'ACOLLIDA DE L'ALUMNE O L'ALUMNA I LA SEUA
FAMÍLIA / REPRESENTANTS LEGALS AL CENTRE
(Responsable de
l'entorn de l'alumne)

Data de la reunió: __ de _____ de _____

**Nom i cognoms del membre de l'equip
directiu:**

Signatura:

Taula de verificació:

- Breu referència del sistema educatiu valencià
- Informació descriptiva del centre i del seu projecte educatiu
- Presentació de l'organigrama del personal docent i no docent
- Informació sobre serveis del centre i recursos específics
- Funcionament de la classe
- Rutines
- Visita pel centre i les seues instal·lacions
- Presentació de l'equip humà, especialment del tutor o la tutora
- Altres

Observa-

cions:

B. INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
4. INCORPORACIÓ A L'AULA

ACOLLIDA DE L'ALUMNE O L'ALUMNA EN CLASSE
(Responsable de l'ompliment:

Nom i cognoms del tutor o tutora de l'alumne o l'alumna:

Signatura:

Taula de verificació:

- Activitats prèvies al grup classe
- Determinar mesura d'acompanyament, si és el cas
- Recollida de propostes i suggeriments de l'alumnat per a facilitar-ne la integració

- Presentació de l'alumne o alumna al grup

classe Observacions:

C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
5. AVALUACIÓ INICIAL

INFORMACIÓ SOBRE COMPETÈNCIES CLAU
(Responsable de l'ompliment: equip docent
assessorat pels equips d'orientació)

Competència	Àrea / mòdul / àmbit rela- cionat	Observa- cions
Competència matemàtica		
Competència en ciència i tecnolo- gia		
Competència digi- tal		
Competència per a aprendre a apren- dre		
Sentit de la inicia- tiva i esperit emprene- dor		
Consciència i expressions cul- turals		
Competències socials i cíviques		

INFORMACIÓ ESPECÍFICA SOBRE COMPETÈNCIES LINGÜÍSTIQUES

**(Responsable de l'ompliment: equip docent
assessorat pels equips d'orientació)**

Competència	Àrea / mòdul / àmbit rela- cionat	Observa- cions
Competència co- municativa en les llengües ofi- cials: valencià		
Competència co- municativa en les llengües ofi- cials: castellà		
Competència co- municativa en la llengua prime- ra:		
Competència co- municativa en la llengua sego- na:		
Competència co- municativa en llengües es- trangeres:		

Signatura dels membres de l'equip docent que omplinen el document

C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
6. DETERMINACIÓ DE NECESSITATS

DETERMINACIÓ DE BARRERES D'ACCÉS I NECESSITATS
(Responsable de

Nom i cognoms del membre de l'equip directiu:

Signatura:

- S'han determinat les barreres a l'accés, a la participació i a l'aprenentatge, si n'hi ha:

Sí No

Resum de les barreres que s'han determinat:

- **Accés:**
 - **Participació:**

- **Nivell de resposta educativa a la inclusió:** _____

- S'han establert les mesures de suport social, econòmic, personal i acadèmic, tant internes com externes:

Sí No

• MESURA DE SUPORT 1

Tipus de mesura: _____ / _____

(suport social, suport econòmic, suport personal, suport acadèmic / suport intern, suport extern)

Descripció de la mesura:

Si és una mesura de suport intern, responsable o responsables al centre educatiu:

Si és una mesura de suport extern, servei responsable de la col·laboració o actuació:

Agent/s extern: _____

Durada de la mes



Criteris per a la revisió de la mesura:

• MESURA DE SUPORT 2

Tipus de mesura: _____ / _____

(suport social, suport econòmic, suport personal, suport acadèmic / suport intern, suport extern)

Descripció de la mesura:

Si és una mesura de suport intern, responsable o responsables al centre educatiu:

Si és una mesura de suport extern, servei responsable de la col·laboració o actuació:

Agent/s externs: _____

Durada de la mesura:

Criteris per a la revisió de la mesura:

• S'ha elaborat, si escau, una adaptació temporal d'accés:

Sí No

7. PLANIFICACIÓ DEL SUPORT LINGÜÍSTIC

SUPORT LINGÜÍSTIC

(Responsable de l'ompliment: la comissió de coordinació pedagògica, subcomissió o estructura equivalent)

Nom i cognoms del responsable o la responsable de l'actuació:

Signatura:

- **MESURA DE SUPORT LINGÜÍSTIC** Descripció de la mesura:

Durada de la mesura:

Criteris per a la revisió de la mesura:

Materials específics: _____

Llengua dels materials: _____

**C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
8. COORDINACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR**

**COORDINACIÓ AMB L'ENTORN ESCOLAR
(Responsable de l'emplenament:**

**Nom i cognoms del membre de l'equip
directiu:**

**Signatur
a:**

- En la mesura del possible, s'ha promocionat la participació de l'alumnat nouvingut en el centre i en l'agenda cultural i esportiva de l'entorn local (ajuntament, casa de la cultura, poliesportiu municipal):

Sí

No

C. POSTERIOR A LA INCORPORACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT
9. PLANIFICACIÓ DEL SEGUIMENT
PAUTA INDIVIDUALITZADA DE SEGUIMENT DE L'ALUMNE O L'ALUMNA
**(Responsable de l'ompliment:
l'equip docent, en coordinació**

Competència o criteri que s'ha d'avaluar	Moment de la incorporació	Al cap de 3 mesos	Al cap de 6 mesos	Al cap de 9 mesos
Competència comunicativa oral en les llengües oficials: valencià				
Competència comunicativa escrita en les llengües oficials: valencià				
Competència comunicativa oral en les llengües oficials: castellà				
Competència comunicativa escrita en les llengües oficials: castellà				
Competència comunicativa oral en les llengües oficials: llengua estrangera 1__				
Competència comunicativa escrita en les llengües oficials: llengua estrangera 1_____				
Competència matemàtica				
Competència en ciència i tecnologia				
Competència digital				
Competència per a aprendre a aprendre				
Sentit de la iniciativa i esperit emprenedor				
Consciència i expressions culturals				
Competències socials i cíviques				

Etapas del seguiment: assolit, en progrés, redefinir necessitat, redefinir suport.

Signatura dels membres de l'equip docent que realitzen el seguiment i del membre de l'equip directiu responsable.

D. SEGUIMENT DE L'ALUMNAT NOUINGUT
10. FINALITZACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA INDIVIDUAL DE L'ALUMNE
O L'ALUMNA

FINALITZACIÓ DEL PROCÉS
(Responsable de l'ompliment:

Nom i cognoms del membre de l'equip
directiu:

Signatura:

Data de finalització del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut:

_____ de _____ de _____

Temps de durada del procés d'acollida (des de la data de l'entrevista
inicial fins a la data en què s'ha acordat que l'alumne o
l'alumna ha finalitzat el procés):

E. AVALUACIÓ DEL PROCÉS
11. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ACOLLIDA

AVALUACIÓ

(Responsable de l'ompliment: la comissió de coordinació pedagògica)

Nom i cognoms del membre de l'equip directiu:

Signatura:

Valoració del procés d'acollida:

Propostes de millora:

• S'han incorporat les propostes de millora al Pla d'actuació per a la millora (PAM):

Sí No

Data d'incorporació al PAM: / /

Signatura:

Nom i cognoms del director o la directora que dóna conformitat a tot el procés:



ANNEX IV. MODELS ORIENTATIUS GENERALS

MODEL ORIENTATIU 1: REGISTRE D'ENTREVISTES AMB L'ALUMNE O L'ALUMNA

Nom de l'alumne o l'alumna:

Curs i grup: _____

Data de l'entrevista: _de _____ de _____

Nom i càrrec de l'entrevistador o l'entrevistadora:

_____ / _____

Motiu de l'entrevista:

Temes tractats:

Acords presos:

MODEL ORIENTATIU 2: REGISTRE D'OBSERVACIONS A L'AULA

Nom de l'alumne o l'alumna:

Curs i grup: _____

Data de l'observació: _de_____de _____

Nom i càrrec de l'observador o l'observadora:

_____ / _____

Observacions realitzades:

--

Propostes d'actuació:

--

MODEL ORIENTATIU 3: REGISTRE D'ENTREVISTES AMB LA FAMÍLIA O TUTORS LEGALS

Nom de l'alumne o l'alumna:

Curs i grup: _____

Data de l'entrevista: __ de _____ de _____

Nom del pare/mare/representant legal de l'alumne o l'alumna:

Nom i càrrec de l'entrevistador o l'entrevistadora:

_____ / _____

Motiu de l'entrevista:

Temes tractats:

Acords presos:

MODEL ORIENTATIU 4: PETICIÓ D'ENTREVISTA A LA FAMÍLIA O TUTORS LEGALS

Benvolguts Sr. / Sra. _____,
us convoque a una entrevista el _____ **de** _____ **de** _____ **a les** _____
_____ **hores per tractar el tema següent:** _____
_____.

Si no poden assistir-hi, els sol·licite que indiquen a continuació la data i l'hora segons la seua disponibilitat i els confirmaré una nova data per escrit.

Data: _____ **de** _____ **de** _____ **Hora:** _____

Signatura del tutor o la tutora



ANNEX V. INSTITUCIONS I ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE

A la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, es disposa d'una relació, ordenada alfabèticament, d'institucions i entitats sense ànim de lucre, especialitzades en atendre persones migrants a través de programes específics d'atenció directa, de suport, assessorament o de programes educatius relacionats amb el tema de la immigració a l'aula.

REGISTRE D'INCIDÈNCIES DE CONVIVÈNCIA

ALUMNE/A _____ NIVEL·L _____

Data/Hora	
Persona que convoca	
Assistents	

Motiu

Treball de classe	Violació del RRI	Entrada amb retard habitual	Disciplina		
			Relació amb els companys	Relació amb els mestres	Absència no justificada

Desenvolupament de l'entrevista

Acords

 <p>GENERALITAT VALENCIANA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT</p>	 <p>C.E.I.P. JOSE M^a BOQUERA OLIVER</p>	<p>C/ Sebastian Hernández,14 46740 CARCAIXENT (València) Telf. 96 245 7570 i Fax 96 245 7571 @: 46002696@gva.es http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera @CEIPBoquera</p>
--	---	---

SIGNATURES:

REGISTRE D'INCIDÈNCIES DE CONVIVÈNCIA

MESTRE/A _____ NIVELL _____

Data/Hora	
Persona que convoca	
Assistents	

Motiu					
Treball de classe	Violació del RRI	Entrada amb retard habitual	Disciplina		
			Relació amb els companys	Relació amb els alumnes	Absència no justificada

Desenvolupament de l'entrevista

Acords



C/ Sebastian Hernández,14
46740 CARCAIXENT (València)
Telf. 96 245 7570 i Fax 96 245 7571

@: 46002696@gva.es

 <http://mestreacasa.gva.es/web/ceipboquera>

 : [@CEIPBoquera](https://www.facebook.com/CEIPBoquera)

